

**Skupština Crne Gore
Parlamentarni institut
Istraživački centar**

Istraživački rad:
Notarske tarife u pojedinim zemljama regiona

Podgorica, februar 2020. godine

Istraživački centar Skupštine Crne Gore

Broj: 2/2020

Klas. br: 00-52-4/20-

Datum: februar 2020. godine

Pripremio: Istraživački centar Skupštine Crne Gore

** Istraživački centar Skupštine Crne Gore, prilikom izrade istraživačkih radova, koristi se javno dostupnim podacima i podacima iz baza ograničenog pristupa, strogo vodeći računa o kredibilnosti izvora. Centar ulaže sve razumne napore da informacije sadržane u istraživačkom radu budu tačne i potpune, ali ne snosi odgovornost za eventualnu netačnost i nepotpunost istih. Istraživački radovi se koriste samo u svrhu za koju su izrađeni, a u skladu sa Pravilima o izradi istraživačkih radova. Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore, niti neophodno drugih institucija ili organizacija čiji se podaci koriste za izradu rada.*

*** Svi pojmovi upotrijebljeni u istraživačkom radu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.*

SADRŽAJ

UVOD.....	4
KOMPARATIVNI PREGLED	5
1. BOSNA I HERCEGOVINA.....	5
1.1 Federacija Bosne i Hercegovine.....	5
1.2 Republika Srpska	13
2. HRVATSKA	19
3. SJEVERNA MAKEDONIJA.....	29
4. SRBIJA.....	38
IZVORI INFORMACIJA.....	44

UVOD

Notari su nosioci javnih ovlaštenja i sastavni su dio pravnog poretka 22 države članice Evropske unije, prema principu latinskog modela notarijata. Njihova osnovna misija je da daju autentičnost pravnim aktima i ugovorima koje sačinjavaju za svoje klijente u različitim oblastima prava (bračni ugovori, statuti kompanija, testamenti itd.)¹

Notari imaju sljedeća ovlaštenja:

- ✚ sačinjavanje privatnih ugovora i savjetovanje stranaka, uz obavezu da sa svakom strankom postupaju na pravedan način. U izradi zvaničnih dokumenata, notar je odgovoran za zakonitost istih, kao i za savjete koje daje u vezi sa njima. Takođe, notari su u obavezi da informišu stranke o posljedicama koje mogu proizvesti radnje koje same stranke preduzimaju;
- ✚ sprovođenje akata koje su sačinili. Akti se tada direktno mogu registrovati u službenim evidencijama ili sprovesti u slučaju da jedna od stranaka ne ispunjava svoje obaveze, bez prethodne intervencije sudije;
- ✚ da igraju ulogu arbitra koji, nepristrasno i u skladu sa zakonom, omogućavaju strankama da postignu obostrano prihvatljiv dogovor.²

U tom kontekstu, u ovom radu, Istraživački centar je na osnovu upućenog zahtjeva za izradu istraživačkog rada prikupio, sistematizovao i obradio podatke u vezi sa notarskim uslugama i notarskim tarifama u nekoliko zemalja regiona (**Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Sjeverna Makedonija i Srbija**). Podaci u vezi sa navedenom tematikom prikupljeni su analizom važećeg zakonodavstva i predstavljeni su u nastavku dokumenta.

Latinski tip notarijata rasprostranjen je širom svijeta, a svoju primjenu naročito ima u Evropi. U osnovi koncepta ovog modela je samostalnost i nezavisnost u obavljanju notarske službe. Notarsku službu obavljaju slobodni profesionalci, stručna lica, koji imaju javna ovlaštenja delegirana od strane države, kao isključivo zanimanje, odnosno ne mogu se baviti drugim poslovima. Osnovna djelatnost notara u latinskom modelu usmjerena je na ostvarivanje pravne sigurnosti i izbjegavanje sporova putem stručne izrade pravnih akata, zbog čega se za notarsku službu kaže da je služba preventivne zaštite, a sam notar preventivni sudija.

Izvor: Esad Oruč, Mr.sc., International Burch University, *Savremene tendencije u razvoju institucije notara*, https://www.researchgate.net/publication/261875876_SAVREMENE_TENDENCIJE_U_RAZVOJU_INSTITUCIJE_NOTARA (19.2.2020)

¹ Notaries of Europe, http://www.notaries-of-europe.eu//index.php?pageID=190&change_language (19.2.2020)

² European Justice, https://e-justice.europa.eu/content_legal_professions-29--maximize-en.do (19.2.2020)

KOMPARATIVNI PREGLED

1. BOSNA I HERCEGOVINA

1.1 Federacija Bosne i Hercegovine

Na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, visina notarskih tarifa uređena je *Tarifom o nagradama i naknadama notara*³, koju je Federalno ministarstvo pravde usvojilo na osnovu odredbi *Zakona o notarima*⁴, a na predlog Notarske komore Federacije. Tarifom o nagradama i naknadama notara (u daljem tekstu: Tarifa) propisuje se način vrednovanja notarskog posla i obračunavanje nagrade za rad notara i naknade troškova notara u vezi sa obavljenim radom. U nastavku teksta biće predstavljene notarske tarife predviđene ovim dokumentom, sortirane u tarifne brojeve 1-29.

1. Određivanje nagrade prema vrijednosti predmeta

Za **obradu notarskih isprava** i obavljanje drugih notarskih poslova kod kojih je vrijednost predmeta poznata ili se može utvrditi, nagrada se određuje prema vrijednosti predmeta na koji se posao odnosi, osim ako Tarifom nije drugačije određeno. Za određivanje vrijednosti mjerodavno je vrijeme notarske obrade isprave, odnosno vrijeme preduzimanja drugog notarskog posla. Osnov za određivanje nagrade predstavlja stvarna tržišna vrijednost stvari koja je predmet notarske isprave, bez odbitaka dugova. Ako je predmet pravnog posla potraživanje, uzima se samo glavno potraživanje bez sporednih potraživanja, kao što su kamata, ugovorna kazna, troškovi postupka i sl.

Izuzetno, notar će odrediti tržišnu vrijednost kao osnovicu za obračun tarife, bez obzira na vrijednost koju stranka ili drugi učesnici u poslu navedu kao vrijednost pravnog posla, ako tako navedena vrijednost ne odgovara tržišnoj vrijednosti. Pritom notar mora uzeti u obzir vrijednost stvari koja se postiže u uobičajenom pravnom prometu, uzimajući u obzir svojstva stvari i službeno poznate, odnosno pribavljene činjenice, kao što su procjene nadležnog poreskog organa za tu ili slične stvari na tom području, podaci drugih organa uprave, cijene koje se za slične stvari postižu na javnoj licitaciji i sl. Ako su predmet pravnog posla hartije od vrijednosti koje se kotiraju na berzi, osnov za određivanje nagrade izračunava se po kursu na berzi koji je važio na dan prije sklapanja pravnog posla.

Za sačinjavanje notarski obrađene isprave, ako drugačije nije propisano u drugim tarifnim brojevima, notar je obavezan da obračuna nagradu s obzirom na vrijednost predmeta pravnog posla ili druge službene radnje, u skladu sa sljedećom tabelom:

Tabela 1:

Vrijednost predmeta u eurima ⁵		Iznos nagrade u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	2.556,46	102,26
2.556,46	25.564,60	138,05
25.564,60	51.129,20	178,95

³ Tarifa o nagradama i naknadama notara, „Službene novine Federacije BiH“ br. 57/13.

⁴ Zakon o notarima, „Službene novine Federacije BiH“ br. 45/02.

⁵ Za konvertovanje valuta korišćen je *Oanda Currency Converter*, <https://www1.oanda.com/currency/converter/> (5.2.2020)

U slučajevima kada vrijednost predmeta pravnog posla ili druge službene radnje prelazi 51.129,20 eura, notar je, pored nagrade od 178,95 eura, obavezan da obračuna i dodatnu nagradu od 25,56 eura za svakih započelih 51.129,20 eura, u dijelu u kojem vrijednost predmeta službene radnje prelazi 51.129,20 eura, ali u iznosu ne većem od 1.022,58 eura.

2. Buduće činidbe i ugovori o zakupu

Za notarsku obradu isprave koja za predmet ima pravo na **buduće činidbe (davanja)** koje se ponavljaju, nagrada notara odmjerava se prema vrijednosti svih činidbi za vrijeme ukupnog ugovornog perioda, ali najviše do iznosa koji odgovara zbiru vrijednosti tih činidbi za vrijeme od pet godina. Nagradu je notar obavezan obračunati na naznačenu osnovicu po tarifnom broju 1 (tj. u skladu sa tarifama predstavljenim u *Tabeli 1*). Za notarski obrađenu ispravu **ugovora o zakupu ili podzakupu** poslovnih prostorija određuje se nagrada prema vrijednosti zakupnine za dogovoreni period, ali najviše za period od tri godine, a kod ugovora o zakupu ili podzakupu koji se odnose na stambene prostorije, garaže i dr. za period najviše od jedne godine. Nagradu je notar obavezan da obračuna na naznačenu osnovicu po tarifnom broju 1.

3. Predugovori, aneksi, sporazumni raskidi ili opozivi pravnih poslova i drugi specifični pravni poslovi

Za notarsku obradu ugovora o **otkupu stana** na kojem postoji stanarsko pravo notar je obavezan da obračuna 50% nagrade po tarifnom broju 1, ali ne više od 102,26 eura. Za notarsku obradu svih vrsta **predugovora** notar je obavezan da obračuna 50% nagrade po tarifnom broju 1, ali ne više od 255,65 eura. Za notarsku obradu **aneksa** notar je obavezan da obračuna 50% nagrade po tarifnom broju 1 ili po nekom drugom tarifnom broju za određeni pravni posao na koji se odnosi aneks, ali ne više od 153,39 eura. Za notarsku obradu **sporazumnog raskida** ili **opoziva pravnog posla** notar je obavezan da obračuna 50% nagrade po tarifnom broju 1 ili po nekom drugom tarifnom broju za određeni pravni posao na koji se odnosi raskid ili opoziv, ali ne manje od 25,56 eura, i ne više od 153,39 eura.

4. Punomoć i druge jednostrane izjave volje

Za notarsku obradu **punomoći za prodaju ili zalaganje nekretnina** notar je obavezan da obračuna nagradu u visini od 25,56 eura po jednom davaocu takve punomoći. Za notarsku obradu **svih vrsta punomoći i drugih jednostranih izjava volje** koje nijesu posebno tarifirane u drugim tarifnim brojevima ove Tarife, notar je obavezan da obračuna nagradu u visini od 15,34 eura po jednom davaocu takve punomoći, odnosno izjave.

5. Ugovor o diobi

Za notarsku obradu **ugovora o diobi** notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 153,39 eura, ako vrijednost predmeta posla ne prelazi iznos od 25.564,60 eura. Ako vrijednost predmeta ugovora o diobi prelazi taj iznos, notar je obavezan da nagradu obračuna prema tarifnom broju 1. Ove odredbe na odgovarajući način se primjenjuju i na obračun nagrade kod notarske obrade ugovora o podjeli (diobi) bračne stečevine i drugih sličnih pravnih poslova. Kao osnovica za određivanje nagrade za notarsku obradu pravnih poslova ovog tarifnog broja obavezno se uzima vrijednost ukupne imovine koja je predmet pravnog posla o diobi.

6. Ugovor o razmjeni/zamjeni

Za notarsku obradu **ugovora o razmjeni (zamjeni)** notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 153,39 eura, ako vrijednost predmeta posla ne prelazi iznos od

25.564,60 eura. Ako vrijednost predmeta ugovora o razmjeni (zamjeni) prelazi ovaj iznos, notar je obavezan da nagradu obračuna prema tarifnom broju 1. Kao osnovica za određivanje nagrade za notarsku obradu ugovora o razmjeni (zamjeni) obavezno se uzima vrijednost ukupne imovine koja je predmet tog ugovora.

7. Ugovor o zasnivanju hipoteke i založna izjava

Za notarsku obradu ugovora o zasnivanju **hipoteke** ili **založne izjave** notar je obavezan da obračuna nagradu po tarifnom broju 1. Istu nagradu notar je obavezan da obračuna uz neku drugu propisanu nagradu, u slučaju kada je ugovaranje hipoteke izvršeno kao dio nekog drugog pravnog posla, ili uz neki drugi pravni posao u okviru iste notarski obrađene isprave. Kao osnov za određivanje nagrade kod pravnog posla o zasnivanju hipoteke obavezno se uzima iznos potraživanja koje se osigurava (iznos kredita, zajma itd), bez sporednih potraživanja kao što su kamata, troškovi postupka i sl. Ove odredbe na odgovarajući način se primjenjuju i kod obračuna nagrade za notarski obrađenu ispravu koja za predmet ima zemljišni dug.

8. Službenosti i realni tereti

Za notarsku obradu samostalnih pravnih poslova o zasnivanju **stvarnih i ličnih službenosti** te **realnih tereta** (kada zasnivanje službenosti i realnih tereta nije dio nekog drugog pravnog posla), notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 102,26 eura. Ako je zasnivanje službenosti ili realnog tereta dio nekog drugog pravnog posla, ili uz neki drugi pravni posao u istoj notarski obrađenoj ispravi, notar je uz nagradu za taj posao dužan da obračuna i nagradu po svakoj službenosti ili po svakom realnom teretu u iznosu od 15,34 eura.

9. Bračni ugovori i porodičnopravni poslovi

Za notarsku obradu **bračnog ugovora** notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 153,39 eura, ako vrijednost imovine koja je predmet bračnog ugovora ne prelazi iznos od 25.564,60 eura, ili se ne može odrediti vrijednost imovine. Ako vrijednost predmeta bračnog ugovora prelazi navedeni iznos, notar je obavezan da obračuna nagradu po tarifnom broju 1. Kao osnovica za obračun nagrade za notarsku obradu bračnog ugovora obavezno se uzima vrijednost imovine obiju ugovornih strana koja je predmet tog ugovora.

Za notarsku obradu **izjave o priznanju materinstva ili očinstva** i **o pristanku majke na priznanje očinstva** notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 35,79 eura.

Za notarsku obradu **sporazuma roditelja** o visini odnosno povišenju doprinosa za izdržavanje djeteta, ili za notarsku obradu takvog sporazuma između drugih lica koja imaju pravo na izdržavanje, notar je obavezan da obračuna nagradu prema vrijednosti jednogodišnjeg iznosa doprinosa za izdržavanje. Nagrada se obračunava po tarifnom broju 1, ali ne može iznositi više od 127,83 eura.

10. Nasljednopravni poslovi

Za notarsku obradu **testamenta** ili isprave o zakonom dopuštenom **ugovoru o nasljeđivanju** (ugovor o međusobnom nasljeđivanju bračnih drugova), notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 76,69 eura, ako vrijednost imovine kojom se raspolaže ne prelazi iznos od 25.564,60 eura.

Za notarsku obradu **ugovora o doživotnom izdržavanju** ili **ugovora (sporazuma) o ustupanju i raspodjeli imovine za života**, notar je obavezan da obračuna nagradu u

iznosu od 153,39 eura, ako vrijednost imovine kojom se raspolaže ne prelazi iznos od 25.564,60 eura.

Ako vrijednost imovine u prethodnim slučajevima u okviru ovog tarifnog broja prelazi iznos od 25.564,60 eura, notar je obavezan da obračuna nagradu po tarifnom broju 1. Kao osnovica za obračun nagrade uzima se vrijednost ukupne imovine koja je predmet raspolaganja, s tim da je za određivanje vrijednosti takve imovine mjerodavno vrijeme preduzimanja notarskog posla.

Za notarsku obradu sporazuma pretka i potomka o **odricanju od nasljedstva** koje nije otvoreno, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 76,69 eura. Za notarsku obradu **nasljedničke izjave** notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 15,34 eura po jednom davaocu nasljedničke izjave. Za notarsku obradu **punomoći za zastupanje u ostavinskom postupku** koja sadrži nasljedničku izjavu, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 25,56 eura po jednom davaocu punomoći.

11. Privredni ugovori

Za notarske obrade **privrednih ugovora** notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 127,83 eura, ako vrijednost predmeta ugovora ne prelazi iznos od 25.564,60 eura, ili se ne može odrediti vrijednost, odnosno u kojima nije određena vrijednost predmeta ugovora. Ako vrijednost predmeta navedenih pravnih poslova prelazi ovaj iznos, notar je obavezan da obračuna nagradu po tarifnom broju 1. Kao osnov za određivanje nagrade kod privrednih ugovora obavezno se uzima vrijednost predmeta određena u ugovoru.

12. Notarski poslovi u vezi sa privrednim društvima, ustanovama, zadrugama i drugim pravnim licima

Za notarsku obradu **osnivačkih akata i statuta privrednih društava** notar je obavezan da obračuna nagradu prema vrijednosti osnovnog kapitala, i to: nagradu u iznosu od 153,39 eura, ako iznos osnovnog kapitala ne prelazi iznos od 25.564,60 eura, ili ako se radi o osnivanju privrednog društva i njegovom statutu za čije osnivanje nije potreban, odnosno ne unosi se osnovni kapital. Ako vrijednost osnovnog kapitala u osnivačkom aktu prelazi iznos od 25.564,60 eura, notar je obavezan da nagradu obračuna po tarifnom broju 1. Notar je obavezan da na isti način obračuna i nagradu za notarsku obradu **isprave o preimenovanju osnivačkog akta** zbog smanjenja ili povećanja broja osnivača, ili iz drugih razloga.

Za notarsku ispravu koja ima za predmet **utvrđivanje**, odnosno **potvrdu statuta privrednog društva**, notar je obavezan da obračuna nagradu prema vrijednosti osnovnog kapitala po tarifnom broju 1, ali najviše u iznosu od 306,77 eura. Za svaku notarski obrađenu ispravu u postupku **statusnih promjena privrednog društva** (podjela, pripajanje ili spajanje), nagrada se određuje po tarifnom broju 1, a najviše 127,83 eura po svakoj ispravi. Kod isprava o navedenim statusnim promjenama privrednih društava, osnov za određivanje nagrade je ukupna vrijednost osnovnog kapitala svih društava kao učesnika statusne promjene.

Za notarsku obradu isprave kojom se mijenjaju članski udjeli, odnosno smanjuje ili povećava osnovni kapital, kao i za notarsku obradu isprave o istupanju odnosno pristupanju člana društva (prenos udjela), nagrada se određuje po tarifnom broju 1, a najviše u iznosu od 409,03 eura. Kao osnovica za obračun nagrade kod prenosa udjela u privrednom društvu mjerodavna je vrijednost prenesenog udjela, ako je viša od protivčinidbe, a ako je niža, mjerodavna je vrijednost protivčinidbe, dok je kod izmjene osnovnog kapitala mjerodavna vrijednost izmijenjenog osnovnog kapitala.

Za notarsku obradu **izmjena osnivačkih akata**, uključujući i odluke o izmjeni ostalih podataka od značaja za pravni promet (promjena sjedišta, promjena naziva firme, promjena i usklađivanje djelatnosti i sl, osim poslova, odnosno isprava iz prethodnog paragrafa) na osnovu kojih se vrši izmjena osnivačkog akta, notar je obavezan da obračuna jednu nagradu u iznosu od 127,83 eura. Za notarsku ispravu koja za predmet ima **izmjenju statuta**, uključujući i odluke o izmjeni ostalih podataka od značaja za pravni promet (promjena sjedišta, promjena naziva firme, promjena i usklađivanje djelatnosti i sl, osim poslova, odnosno isprava iz prethodnog paragrafa) na osnovu kojih se vrši izmjena statuta, notar je takođe obavezan da obračuna jednu nagradu u iznosu od 127,83 eura. Za notarsku ispravu koja za predmet ima **imenovanje i razrješenje** direktora ili drugog člana uprave, članova nadzornog odbora ili druge promjene podataka od značaja za pravni promet koje ne zahtijevaju izmjenu osnivačkog akta ili statuta, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 89,48 eura. Isti iznos nagrade obračunava se kada je u pitanju sastavljanje notarske isprave o osnivanju podružnice ili o izmjeni tog akta.

Za prisustvovanje notara skupštini ili sjednici drugog organa privrednog društva, kojoj notar prisustvuje radi usvajanja isprava iz ovog tarifnog broja, notar je obavezan da pored predviđene nagrade obračuna i dodatnu nagradu u koju je uključena i izrada zapisnika, u iznosu od 127,83 eura za prisustvovanje sjednicama svih organa društava osim skupštine akcionarskog društva, a 204,52 eura za prisustvovanje sjednici skupštine akcionarskog društva. Ako notar prisustvuje sjednici organa društava van notarske kancelarije, dužan je da obračuna dodatnu nagradu u iznosu od 25,56 eura za svaki započeti sat.

Odredbe ovog tarifnog broja na odgovarajući način se primjenjuju i za notarske akte i druge službene radnje koje se odnose na druga pravna lica.

13. Ovjera fotokopija ili prepisa

Za ovjeru jedne **fotokopije** ili **prepisa** jedne isprave koja ima do dvije stranice, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 2,04 eura, kojom je obuhvaćena i naknada kancelarijskih troškova u vezi sa izradom i ovjerom prepisa. Ako se jedna isprava sastoji od tri ili više stranica, pored navedene nagrade notar je obavezan da obračuna i dodatnu nagradu od 0,51 eura po svakoj stranici za treću i svaku narednu stranicu ovjerene fotokopije ili prepisa, kojom je obuhvaćena i naknada kancelarijskih troškova u vezi sa izradom i ovjerom prepisa. Za ovjeru jedne fotokopije ili prepisa jednog rješenja o upisu u registar poslovnih subjekata ili izvoda iz tog registra, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 4,09 eura, bez obzira na broj stranica, kojom je obuhvaćena i naknada kancelarijskih troškova u vezi sa izradom i ovjerom prepisa.

14. Ovjera izvoda iz poslovnih knjiga

Ovjera izvoda iz trgovačkih i poslovnih knjiga naplaćuje se 2,56 eura po stranici.

15. Ovjera potpisa

Ako Tarifom nije drugačije određeno, za ovjeru jednog **potpisa** jednog fizičkog lica na jednom primjerku isprave notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 2,04 eura. Za ovjeru jednog potpisa zastupnika pravnog lica ili nosioca samostalne djelatnosti na jednom primjerku bilo koje isprave notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 5,11 eura. Za ovjeru jednog potpisa jednog fizičkog lica na jednom primjerku: isprave o dvostranom pravnom poslu (ugovori, sporazumi itd), zatim isprave o mjeničnoj izjavi, isprave o brisovnoj dozvoli, isprave potrebne za registraciju osnivanja pravnih lica u sudskom ili drugom javnom registru i za registraciju odgovarajućih promjena podataka u

tim registrima, kao i sličnih isprava, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 5,11 eura.

Nagrade iz ovog tarifnog broja odnose se i na: nagradu za učešće svjedoka i tumača; nagradu za čitanje isprave od strane notara kada je stranka slijepa ili nepismena, kao i naknadu kancelarijskih troškova za ovjeru potpisa na ispravi.

16. Potvrda o vremenu kada je pismeno predočeno

Za potvrdu o vremenu kada mu je pismeno predočeno, notar će odrediti nagradu od 5,11 eura.

17. Potvrda da je lice u životu

Za potvrdu da je lice u životu odrediće se nagrada od 12,78 eura.

18. Potvrde o činjenicama iz javnog registra i izdavanje izvoda iz javnih registara elektronskim putem u skladu sa propisima

Za izdavanje **potvrde o činjenicama iz javnih registara** notar je obavezan da obračuna nagradu od 7,67 eura, kada tu potvrdu izdaje na osnovu uvida u ovjereni izvod iz javnog registra koji mu je stranka predočila. Za ovu radnju, pored navedene nagrade, notaru pripada i dopunska nagrada koju je obavezan da obračuna prema utrošenom vremenu ako tu potvrdu izdaje na osnovu prethodno izvršenog fizičkog uvida u registar. Ova dopunska nagrada pokriva vrijeme putovanja i vrijeme potrebno za prikupljanje podataka.

Za izdavanje izvoda iz javnog registra koji notar izda elektronskim putem u skladu sa propisima, notar je obavezan da obračuna nagradu od 5,11 eura po svakom izvodu. Ova nagrada ne obuhvata troškove sudskih i administrativnih taksi, kao ni druge naknade koje je notar dužan da plati po osnovu elektronske komunikacije sa javnim registrima. Ako izvod koji notar izdaje na ovaj način sadrži više od dvije stranice, notar je pored navedene nagrade obavezan da obračuna i dodatnu nagradu u iznosu od po 0,51 euro za treću i svaku sljedeću stranicu izvoda.

19. Potvrda drugih činjenica

Za potvrđivanje drugih činjenica, uključujući sastavljanje zapisnika, notar je obavezan da obračuna nagradu od 51,13 eura, uvećanu za utrošeno vrijeme njegovog prisustva preko dva sata, i to za svaki započeti treći i naredni sat po 25,56 eura. U slučaju da se ovaj posao vrši izvan notarske kancelarije, notar je obavezan da pored ove nagrade obračuna i dodatnu nagradu u iznosu od 25,56 eura za svaki započeti sat odsustva iz notarske kancelarije.

20. Preuzimanje, čuvanje i predaja novca, hartija od vrijednosti, dragocjenosti i isprava

Za preuzimanje, čuvanje i predaju gotovog novca, uključujući i novac koji se uplaćuje na povjerenički račun notara za druge osobe, kao i hartija od vrijednosti, uključujući i sastavljanje isprave o tome, a u skladu sa *Zakonom o notarima* i *Pravilnikom o radu notara*⁶, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 0,5% vrijednosti, s tim da iznos te nagrade ne može biti manji od 51,13 eura, niti veći od 306,77 eura. Nagrada se plaća za svaku godinu unaprijed, a započeta godina računa se kao cijela.

Ako se vrijednost stvari koje su predmet ovog tarifnog broja ne može procijeniti po njihovoj prirodi, izvršiće se procjena od strane vještaka o trošku deponenta. Za

⁶ Pravilnik o radu notara „Službene novine Federacije BiH“, br. 13/09.

preuzimanje isprava na čuvanje i sastavljanje notarskog zapisnika o preuzimanju isprave, notar je dužan da obračuna nagradu u iznosu od 102,26 eura za jednu ispravu, bez obzira na vrijeme čuvanja. Naznačena nagrada obuhvata sve radnje koje notar može preduzeti u vezi sa čuvanjem i predajom isprave.

21. Nagrade određene prema utrošenom vremenu

Kada se nagrada za obavljene notarski posao ne može ni na koji način odrediti prema vrijednosti predmeta (nema vrijednosti), niti je određena u stalnom iznosu, određuje se prema utrošenom vremenu. Pri određivanju vremena potrebnog za pojedinačni notarski posao, pored vremena koje je potrebno za sastavljanje notarske isprave ili za drugi notarski posao, uzima se u obzir i vrijeme koje je notar utrošio za savjetovanje sa strankom i drugim učesnicima, vrijeme za druge pripremne poslove notara, kao i vrijeme odsustvovanja iz kancelarije, ako se posao obavlja izvan notarske kancelarije. Nagradu prema utrošenom vremenu, ako Tarifom nije drugačije uređeno, notar je obavezan da obračuna u iznosu od 25,56 eura za svaki započeti sat rada.

22. Zemljišnoknjižni predlozi i sačinjavanje prijave za upis u registar poslovnih subjekata

Nagrade u stalnom (fiksnom) iznosu, pored onih propisanih u drugim tarifnim brojevima, notar je obavezan da obračuna i za sljedeće notarske poslove:

Nagrada za **sastavljanje zemljišnoknjižnog predloga**, iznosi: 10,22 eura za sastavljanje predloga za predbilježbu i zabilježbu, odnosno 20,45 eura za sastavljanje predloga za uknjižbu.

Nagrada za **sastavljanje prijave sudskom registru** za upis osnivanja privrednih društava u registar poslovnih subjekata, kao i za upis promjene podataka značajnih za pravni promet iznosi 51,13 eura.

23. Izdavanje ponovnih otpravaka i ovjerenih prepisa notarske isprave, otpravka u svrhu izvršenja i drugi poslovi

Nagrade u fiksnom iznosu, pored onih propisanih u drugim tarifnim brojevima, notar je obavezan da obračuna i za sljedeće notarske poslove:

- za izdavanje ponovnog otpravka i ovjerenog prepisa notarske isprave u iznosu od 10,22 eura za jedan ponovni otpravak, odnosno ovjereni prepis;
- za dozvolu da se izvrši uvid u izvornik jedne notarske isprave u iznosu od 10,22 eura;
- za izdavanje potvrde o postojanju izvornika jedne notarske isprave u iznosu od 10,22 eura;
- za izdavanje otpravka izvornika u svrhu izvršenja u iznosu od 40,90 eura.

24. Nezavršen posao i davanje savjeta

Ako notar na zahtjev stranke sačini **nacrt** neke isprave, a taj nacrt se ne pretvori u notarsku ispravu, notaru pripada 50% osnovne nagrade (bez dodatnih nagrada) predviđene za notarsku obradu. Ako stranka nakon dogovora o izradi notarske isprave odustane, a notar sačini tekst/nacrt isprave koji se zbog odustanka stranke ne pretvori u notarsku ispravu, notaru pripada osnovna nagrada (bez dodatnih nagrada) u iznosu od 50% nagrade predviđene za notarsku ispravu. Ako notar u roku od godinu dana izvrši obradu isprave na osnovu nacrta koji je sačinio na ovaj način, u nagradu za notarsku obradu isprave se uračunava (odbija) nagrada plaćena za izradu nacrta.

Notar nema pravo na nagradu za **savjete** koje daje u pripremi ili u vezi sa glavnim poslom za koji naplaćuje nagradu. Međutim, notar ima pravo na nagradu za savjete koje daje na zahtjev stranaka u svim drugim slučajevima, i to u visini do 102,26 eura, u zavisnosti od vrijednosti predmeta kojeg se savjetovanje tiče, potrošenog vremena i mjesta, kao i načina preduzimanja radnje savjetovanja (usmeni ili pismeni savjet). Ako notar u roku od godinu dana izvrši notarsku obradu isprave na osnovu takvog savjetovanja, u nagradu za notarsku obradu isprave se uračunava (odbija) nagrada plaćena za izradu savjetovanja.

25. Podnošenje zahtjeva/prijave za upis u javni registar

Za podnošenje zahtjeva, odnosno prijave putem **fizičkog pristupa** javnom registru, a koje notar preduzme na osnovu ovlaštenja stranke u svrhu realizacije pravnog posla iz notarske isprave koju je sačinio, notar je obavezan da obračuna nagradu prema utrošenom vremenu, i to za svaki započeti sat u iznosu od 25,56 eura.

Za podnošenje zahtjeva, odnosno prijave javnom registru **elektronskim putem**, koje notar preduzme u skladu sa propisima na osnovu ovlaštenja stranke, ili kada je to propisano u svrhu realizacije pravnog posla iz notarske isprave koju je sačinio, notar je obavezan da obračuna nagradu u iznosu od 10,22 eura.

Navedene nagrade ne obuhvataju troškove putovanja, troškove sudskih i administrativnih taksi, kao ni druge naknade koje je notar dužan da plati po osnovu elektronske i druge komunikacije sa javnim registrima.

26. Notarski poslovi koji nijesu opisani u posebnom dijelu Tarife

Notarski poslovi koji nijesu opisani u posebnom dijelu Tarife vrednuju se upoređivanjem sličnih poslova čija je vrijednost ocijenjena u posebnom dijelu Tarife. Pri vrednovanju uzimaju se u obzir tarifne stavke za slične radnje i utrošeno vrijeme, kao i odredbe opšteg dijela Tarife.

27. Povećanje nagrade

Za posao koji notar na zahtjev stranke ili iz opravdanih razloga obavi **izvan radnog vremena** propisanog odlukom nadležnog organa ili **neradnim danima**, notar je obavezan da obračuna dodatnu nagradu u iznosu od 25,56 eura za svaki započeti sat takvog angažmana, ali ne više od 102,26 eura. Za posao koji na zahtjev stranke obavi **izvan notarske kancelarije**, notar je obavezan da obračuna dodatnu nagradu zbog odsustva iz kancelarije u visini od 12,78 eura za svakih započelih pola sata odsustva iz kancelarije, ukoliko Tarifom nije drugačije određeno. Ako notar posao obavlja izvan radnog vremena i izvan notarske kancelarije, dužan je da obračuna obje nagrade na opisani način.

Ako su u notarski obrađenoj ispravi, lično ili putem opunomoćenika, odnosno zastupnika, navedena više od dva lica učesnika (stranke, svjedoci, tumači, vještaci, bračni partneri, lica koja daju odobrenje, itd), notar je obavezan da obračuna dodatnu nagradu od 10,22 eura po svakom takvom licu, s tim da se dva svjedoka kod obračuna računaju kao jedno lice. Za notarsku obradu svih pravnih poslova kod kojih učestvuje pravno lice ili fizičko lice koje obavlja samostalnu registrovanu djelatnost, odrediće se dodatna nagrada u visini od 7,67 eura po svakoj takvoj stranci.

28. Izuzeci od primjene tarife u punom iznosu

Upravni odbor Notarske komore ovlašten je da u opravdanim slučajevima svojim aktom koji je obavezujući za sve notare propiše izuzetke od primjene Tarife u punom iznosu, ali smanjenje nagrade ne može biti više od 25%.

29. Naknada troškova

Ako Tarifom nije drugačije određeno, notar ima pravo i dužnost da obračuna naknadu troškova.

Za izradu otpravaka, ovjerenih prepisa i prepisa notarskog izvornika i priloga, notar je dužan da obračuna naknadu u iznosu od 0,25 eura po jednoj stranici.

Stranka je dužna da notaru nadoknadi sudske i administrativne takse, nagrade za vještačenje, procjene, izdatke za čuvanje stvari, troškove elektronskog pristupa i komunikacije sa javnim registrima, kao i sve druge nužne troškove u vezi sa obavljanjem notarskih poslova.

Stranka je dužna da notaru nadoknadi izdatke za poštanske, telefonske i telefaks usluge, obrasce i bankovne poslove, uključujući i troškove povjereničkog računa, fotokopiranje dokumentacije, osim ako za troškove fotokopiranja nije nešto drugo određeno ovom Tarifom, kao i druge izdatke (te izdatke notar obračunava samo u stvarnoj visini ili prema drugim parametrima uz saglasnost stranaka).

Notar ima pravo na naknadu troškova prevoza, ako su ti troškovi povezani sa obavljanjem notarskih poslova. Troškovi prevoza pripadaju notaru u visini cijene avionske karte ili drugog prevoznog sredstva koje koristi. Za upotrebu ličnog automobila notaru pripada naknada u visini od 20% važeće cijene najkvalitetnijeg benzina za jedan litar za svaki pređeni kilometar, pri čemu se uzima cijena na dan izdavanja fakture.

Ako je neophodno da ostane na putu izvan službenog sjedišta duže od osam sati, ili mora da prenoći u hotelu, notar ima pravo na naplatu dnevnice i troškova hotelskog smještaja. Dnevnicu se obračunava u visini dnevnice sudije Kantonalnog suda na području gdje se nalazi notarska kancelarija.

1.2 Republika Srpska

U Republici Srpskoj pravni položaj notara utvrđen je *Zakonom o notarima*⁷, dok *Pravilnik o radu notara u postupku sastavljanja i izdavanja notarskih isprava*⁸ uređuje pitanja koja se odnose na način pisanja, označavanja, uvezivanja i obilježavanja isprava od više stranica, izdavanje notarskih isprava, korigovanje grešaka, postupak zamjene notarskih isprava, kao i druga pitanja koja su od značaja za važenje notarskih isprava.

Međutim, način vrednovanja notarskog posla, kao i obračunavanje nagrade za rad notara i naknade troškova u vezi sa obavljenim radom notara, utvrđeni su *Uredbom o određivanju nagrada i naknada notarima u Republici Srpskoj*⁹. U skladu sa Uredbom, nagrada za obavljeni notarski posao određuje se tako što se zbir bodova za pojedini notarski posao pomnoži sa vrijednošću boda. Vrijednost boda bez poreza na dodatu vrijednost iznosi 0,25 eura (0,50 KM). Pored nagrade za obavljeni posao, notar je dužan da obračuna strankama i porez na dodatu vrijednost, osim ukoliko u zakonom predviđenim slučajevima na postoji obaveza plaćanja ovog poreza.

⁷ Zakon o notarima („Službeni glasnik RS“ br. 86/04, 2/05, 74/05, 76/05 – ispr, 91/06, 37/07, 74/07 – odluka US, 50/10, 78/11, 20/14, 68/17, 113/18 – odluka US i 82/19), <http://www.notarrs.com/propisi.html> (6.2.2020)

⁸ Pravilnik o radu notara u postupku sastavljanja i izdavanja notarskih isprava („Službeni glasnik RS“ br. 86/04), <http://www.notarrs.com/propisipdf/Pravilnik%20o%20radu%2043%202011cir.pdf> (6.2.2020)

⁹ Uredba o određivanju nagrada i naknada notarima u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ br. 52/12), <http://www.notarrs.com/propisipdf/TarifaRS.Sl.glg%2054-2012-cir.pdf> (6.2.2020)

Tarifa o određivanju nagrada i naknadama notarima u Republici Srpskoj, kao prilog Uredbe, sadrži detaljne odredbe koje se tiču visine naknada i nagrada za pojedinačne poslove, sortirane u tarifne brojeve 1-20.

Tarifni broj 1

Za sastavljanje notarske isprave koja ne pripada tarifnim brojevima 2-17, nagrada se s obzirom na vrijednost predmeta obračunava u skladu sa sljedećom tabelom:

Tabela 2:

Vrijednost predmeta		Broj bodova (Nagrada u eurima)
Od (€)	Do (€)	
0	511,29	120 (30,68 eura)
511,80	1.278,23	180 (46,02 eura)
1.278,74	2.556,46	250 (63,91 eura)
2.556,97	5.112,92	300 (76,69 eura)
5.113,43	10.225,80	400 (102,26 eura)
10.226,30	15.338,80	500 (127,82 eura)
15.339,30	20.451,70	550 (140,60 eura)
20.452,20	25.564,60	600 (153,39 eura)
25.565,10	30.677,50	650 (166,17 eura)
30.678	40.903,40	700 (178,95 eura)
40.903,90	51.129,20	750 (191,73 eura)
51.129,70	76.693,80	850 (217,30 eura)
76.694,30	102.258	900 (230,08 eura)
102.259	127.823	1.000 (255,65 eura)
127.823	153.388	1.200 (306,77 eura)
153.388	204.517	1.400 (357,90 eura)
204.517	255.646	1.600 (409,03 eura)
255.646	383.469	2.000 (511,29 eura)
383.469	511.292	2.500 (639,11 eura)

Ako vrijednost predmeta prelazi 511.292 eura, za svakih dodatnih započelih 51.129,20 eura nagrada se povećava za 100 bodova (25,56 eura), ali ukupno može iznositi najviše 4.000 bodova (1.022,58 eura).

Tarifni broj 2

Za notarsku obradu isprave koja za predmet ima **pravo na buduća davanja koja se ponavljaju**, nagrada notara odmjerava se prema vrijednosti svih davanja za vrijeme ukupnog ugovornog perioda, ali najviše do iznosa koji odgovara zbiru vrijednosti tih davanja za vrijeme od pet godina.

Za notarski obrađenu ispravu **ugovora o zakupu** određuje se nagrada prema vrijednosti zakupnine za dogovoreni period, ali najviše za period od tri godine, a kod ugovora o zakupu ili podzakupu koji se odnosi na stambene prostorije za period od najviše jedne godine. Nagrada se obračunava po tarifnom broju 1, ali ne može iznositi više od 500 bodova, odnosno 127,82 eura.

Tarifni broj 3

Za notarsku obradu **testamenta** određuje se 50% nagrade po tarifnom broju 1, od 300 do 600 bodova (tj. od 76,69 do 153,39 eura). Kada je u pitanju obrada **punomoći** i

jednostrane izjave u pogledu stvarnih prava na nepokretnostima, osim založnih izjava (dozvole, knjiženja, brisovne dozvole i sl), određuje se 25% nagrade po tarifnom broju 1, od 50 do 150 bodova (12,78 do 38,35 eura). Za notarsku obradu **založne izjave** određuje se 80% nagrade po tarifnom broju 1, ali ne manje od 200 bodova (51,13 eura).

Kada je u pitanju obrada **ugovora o sticanju i prenosu stvarnih prava na nepokretnostima**, određuje se nagrada po tarifnom broju 1, ali ne manja od 400 bodova (102,26 eura). Za notarsku obradu **ugovora o otkupu stanova** na kojima postoji stanarsko pravo određuje se 50% nagrade po tarifnom broju 1, od 200 do 600 bodova (od 51,13 do 153,39 eura).

Notarska obrada **predugovora** naplaćuje se u iznosu od 50% nagrade po tarifnom broju 1, od 120 do 1.000 bodova (od 30,68 do 255,65 eura), dok se za obradu **aneksa ugovora** naplaćuje 50% nagrade po tarifnom broju 1, od 120 do 600 bodova, odnosno između 30,68 i 153,39 eura. Kada je u pitanju **sporazumni raskid ugovora**, na notarsku obradu se određuje 50% nagrade po tarifnom broju 1, od 200 do 600 bodova (od 51,13 do 153,39 eura).

Za notarsku obradu ugovora o zasnivanju zabilježbe prvenstvenog reda za uknjižbu založnog prava na nepokretnosti koja je u izgradnji, kao i za obradu ugovora o zabilježbi promjene činjenica u hipoteci upisanoj na nepokretnosti na osnovu rješenja suda, određuje se 50% nagrade po tarifnom broju 1, od 200 do 600 bodova (od 51,13 do 153,39 eura).

Tarifni broj 4

Za notarski obrađenu ispravu **bračnog ugovora** nagrada se određuje prema vrijednosti imovine ugovornih strana koja je predmet ugovora. Nagrada se obračunava po tarifnom broju 1, ali ne može biti manja od 300 bodova (76,69 eura). Ako se kod bračnog ugovora ne može odrediti nagrada prema vrijednosti imovine, notar ima pravo na nagradu prema utrošenom vremenu, od 300 do 500 bodova (od 76,69 do 127,82 eura).

Za notarsku obradu **izjave o priznanju materinstva ili očinstva** i o pristanku majke na priznanje očinstva, notar ima pravo na nagradu u visini od 200 bodova (51,13 eura). Kada je u pitanju notarska obrada **sporazuma roditelja** o visini, odnosno povećanju doprinosa za izdržavanje djeteta, određuje se nagrada prema vrijednosti jednogodišnjeg iznosa doprinosa za izdržavanje. Nagrada se obračunava prema tarifnom broju 1, i iznosi od 150 do 300 bodova (od 38,35 do 76,69 eura).

Tarifni broj 5

Za notarsku obradu **ugovora o raspolaganju imovinom u slučaju smrti** nagrada se određuje prema vrijednosti imovine ostavioca koja je predmet raspolaganja. Nagrada se obračunava prema tarifnom broju 1, ali ne može biti manja od 300 bodova (76,69 eura). Nagrada za obradu **isprave o ustupanju i raspodjeli imenovine za života** određuje se prema ukupnoj vrijednosti imovine koja se ustupa i dijeli, i obračunava prema tarifnom broju 1, u iznosu između 300 i 2.500 bodova (od 76,69 do 639,11 eura). Za obradu **sporazuma o odricanju od nasljedstva** nagrada se računa prema vrijednosti nasljednog dijela za koji se vrši odricanje, i obračunava prema tarifnom broju 1, od 200 do 600 bodova (od 51,13 do 153,39 eura), dok se u slučaju **nasljedničke izjave** nagrada određuje u iznosu od 60 bodova (15,34 eura) po nasljedniku.

Za povjerene poslove **popisa i procjene imovine** u ostavinskom postupku nagrada se određuje prema ukupnoj vrijednosti te imovine, i obračunava se prema tarifnom broju 1, u iznosu između 300 i 600 bodova (između 76,69 i 153,29 eura).

Tarifni broj 6

Za notarsku obradu **privrednih ugovora** određuje se nagrada po tarifnom broju 1. Kod privrednih ugovora kod kojih se vrijednost ne može utvrditi, nagrada za notarsku obradu se utvrđuje prema utrošenom vremenu, po tarifnom broju 1, od 250 do 2.500 bodova (od 63,91 do 639,11 eura).

Tarifni broj 7

Za notarsku obradu **osnivačkih akata** privrednih društava, ustanova i ostalih poslovnih subjekata koja se osnivaju, određuje se nagrada po tarifnom broju 1, ne manja od 600 bodova, odnosno 153,29 eura. Za potvrdu **statuta** postojećih akcionarskih društava nastalih u postupku svojinske transformacije, koja nemaju osnivački akt i koja statut zadržavaju kao obavezni opšti akt, određuje se nagrada po tarifnom broju 1, između 300 i 600 bodova (od 76,69 do 153,29 eura). Za potvrdu statuta akcionarskih društava koja pored osnivačkog akta mogu imati i statut, nagrada se takođe određuje po tarifnom broju 1 u iznosu između 300 i 600 bodova (od 76,69 do 153,29 eura).

Za **potvrdu izmjene osnivačkog akta** akcionarskih društava takođe se određuje nagrada po tarifnom broju 1 u iznosu između 300 i 600 bodova (od 76,69 do 153,29 eura), dok je ista nagrada predviđena i za potvrdu izmjene društva sa ograničenom odgovornošću, ustanova i drugih poslovnih subjekata, kao i usklađivanja sa odredbama *Zakona o privrednim društvima*, *Zakonom o klasifikaciji djelatnosti* i drugim propisima.

Kada je u pitanju saradnja notara kod notarskih poslova za privredna društva, ustanove i druge poslovne subjekte, određuje se nagrada prema vrijednosti osnovnog kapitala. Naime, za sastavljanje **zapisnika** kojim notar svjedoči o odlukama koje osnivač donosi u vršenju poslova iz nadležnosti skupštine društva, a u vezi sa izmjenama i dopunama osnivačkog akta kod jednočlanih društava sa ograničenom odgovornošću, kao i ustanova čiji je osnivač jedno lice, nagrada se određuje po tarifnom broju 1, u iznosu od 100 do 200 bodova (od 25,56 do 51,13 eura). Za sastavljanje zapisnika kojim notar svjedoči o odlukama koje osnivač donosi u vršenju poslova iz nadležnosti skupštine društva, u vezi sa izmjenama i dopunama osnivačkog akta kod jednočlanih akcionarskih društava, nagrada se određuje prema tarifnom broju 1, od 360 do 500 bodova (od 92,03 do 127,82 eura).

Za **prisustvovanje skupštini** akcionarskog društva ili višečlanog društva sa ograničenom odgovornošću i drugih poslovnih subjekata koji imaju više osnivača, uključujući i sastavljanje notarskog zapisnika, kao i **sjednici upravnog odbora** akcionarskog društva na kojoj se mijenja osnivački akt akcionarskog društva, nagrada se određuje po tarifnom broju 1 i iznosi:

Vrijednost osnovnog kapitala	Broj bodova/nagrada u eurima
do 5.112,92 eura	200 (51,13 eura)
od 5.113,43 do 25.564,60 eura	360 (92,03 eura)
od 25.565,10 do 127.823 eura	400 (102,26 eura)
od 127.823 do 153.388 eura	500 (127,82 eura)
od 153.388 do 255.646 eura	700 (178,95 eura)
od 255.646 do 1.022.580 eura	1.300 (332,34 eura)
preko 1.022.580 eura	2.250 (575,20 eura)

Ako notar prisustvuje skupštini duže od tri sata, pripada mu dodatna nagrada za svaki započeti sat u iznosu od 75 bodova (19,17 eura).

Za prisustvovanje **sjednici drugih organa** i sastavljanje zapisnika sa tih sjednica notaru pripada nagrada po tarifnom broju 1, između 200 i 400 bodova (od 51,13 do 102,26 eura).

Za sastavljanje svake notarski obrađene isprave u postupku **spajanja, podjele i odvajanja** privrednog društva, ustanove i drugih poslovnih subjekata, nagrada se određuje po tarifnom broju 1, od 400 do 1.000 bodova (od 102,26 do 255,65 eura).

Kada je u pitanju **potvrđivanje ugovora u postupku statusnih promjena** (spajanje, podjela, odvajanje) privrednih društava, ustanova i drugih poslovnih subjekata, notaru pripada nagrada u iznosu od 300 do 600 bodova (od 76,69 do 153,39 eura). Za **ovjeru potpisa** na ugovoru kojim se mijenjaju članski udjeli, kao i ugovora o istupanju, odnosno pristupanju člana društvu, nagrada se određuje po tarifnom broju 1, od 100 do 200 bodova (od 25,56 do 51,13 eura), dok se za notarsku obradu **izmjene osnivačkog akta ortačkog i komanditnog društva** određuje nagrada po tarifnom broju 1, između 350 i 600 bodova, odnosno od 89,48 do 153,39 eura.

Tarifni broj 8

Notar ima pravo na nagradu za svaku ovjerenu **fotokopiju dokumenata** u iznosu od šest bodova (1,53 eura) za prvu stranu, kao i po tri boda (0,77 eura) a za svaku narednu stranu. Za svaku **ovjeru prepisa** nagrada takođe iznosi šest bodova (1,53 eura) za prvu stranu, i tri boda (0,77 eura) za svaku narednu stranu.

Tarifni broj 9

Ovjera izvoda iz trgovačkih, poslovnih i drugih javnih registara naplaćuje se u iznosu od 10 bodova (2,56 eura) po stranici.

Tarifni broj 10

Za **ovjeru potpisa** sa najviše dva primjerka istovjetne isprave notar ima pravo na nagradu od sedam bodova (1,79 eura) po svakom potpisu, a za ovjeru potpisa na svakom sljedećem primjerku isprave notar ima pravo na dopunsku nagradu od po tri boda (0,77 eura) po svakom potpisu.

Ako pri ovjeri potpisa učestvuju i svjedoci, notar ima pravo na dopunsku nagradu od sedam bodova (1,79 eura) za svakog svjedoka. Notar takođe ima pravo na dopunsku nagradu od sedam bodova (1,79 eura), ako pri ovjeri učestvuje tumač ili prevodilac.

Ako je stranka slijepa ili nepismena, notar za čitanje isprave ima pravo na dopunsku nagradu od 12 bodova (3,07 eura), a za svaku narednu stranicu po četiri boda (1,02 eura). Ako se ovjerava potpis lica kao zastupnika pravnog lica, notar ima pravo na dopunsku nagradu od sedam bodova (1,79 eura) po svakom takvom potpisu.

Tarifni broj 11

Za **potvrdu o vremenu kada mu je pismeno predočeno** notar ima pravo na nagradu od 10 bodova (2,56 eura). Ukoliko stranka zahtijeva da notar utvrdi identitet lica koje je predočilo pismeno i lica kojem je pismeno predočeno, notar ima pravo na dopunsku nagradu od 20 bodova (5,11 eura).

Tarifni broj 12

Za **potvrdu da je lice u životu** notar ima pravo na nagradu od 50 bodova (12,78 eura).

Tarifni broj 13

Za izdavanje **potvrde o činjenicama iz javnih registara** notar ima pravo na nagradu od 50 bodova (12,78 eura) ako tu potvrdu izdaje na osnovu uvida u ovjereni izvod iz javnog registra koji mu je stranka predočila.

Notaru pripada nagrada od 150 bodova (38,35 eura) ako je za izdavanje ove potvrde izvršio neposredno uvid u javni registar, s tim da notar ima pravo na uvećanje te nagrade u iznosu od 25 bodova (6,39 eura) za svaku sljedeću činjenicu (pod činjenicama se podrazumijeva vrsta upisanih podataka u odgovarajući javni registar), a najviše do 500 bodova (127,82 eura).

Tarifni broj 14

Za **potvrđivanje drugih činjenica** notar ima pravo na nagradu od 150 bodova (38,35 eura), uvećanu za utrošeno vrijeme preko dva sata, i to za svaki započeni sat po 75 bodova (19,17 eura). Ukoliko se ovaj posao vrši izvan notarske kancelarije, notar ima pravo na dodatno uvećanje nagrade u iznosu od 75 bodova (19,17 eura) za svaki započeti sat odsustvovanja iz notarske kancelarije.

Tarifni broj 15

Za **preuzimanje, čuvanje i predaju** novca i hartija od vrijednosti nagrada se utvrđuje prema njihovoj vrijednosti:

- do 1.533,88 eura, nagrada iznosi 100 bodova (25,56 eura);
- od 1.534,39 eura do 5.112,92 eura, nagrada se za svakih započelih 511,29 eura uvećava za po 10 bodova (2,56 eura);
- od 5.113,43 eura do 51.129,20 eura, nagrada se za svakih narednih 511,29 eura uvećava za po 10 bodova (2,56 eura);
- preko 51.129,20 eura za svakih narednih 25.564,60 eura se nagrada uvećava za dodatnih 15 bodova (3,83 eura), ali ne može iznositi više od 500 bodova (127,82 eura).

Za preuzimanje isprava na čuvanje i sastavljanje notarskog zapisnika o preuzimanju isprave notaru pripada nagrada u iznosu od 100 bodova (25,56 eura) za jednu ispravu, i po 50 bodova (12,78 eura) za svaku narednu ispravu.

Tarifni broj 16

Nagrada za sastavljanje **zahtjeva za upis u javni registar nepokretnosti** iznosi 25% nagrade prema tarifnom broju 1, odnosno između 50 i 200 bodova (od 12,78 do 51,13 eura).

Nagrada za sastavljanje **prijave za upis osnivanja privrednih društava** u registar poslovnih subjekata, bez podnošenja prijave registru na upis, iznosi 25% od nagrade prema tarifnom broju 1, tj. od 300 do 500 bodova (od 76,69 do 127,82 eura).

Nagrada za sastavljanje **prijave za upis promjene podataka** bitnih za pravni promet u registar poslovnih subjekata iznosi 25% nagrada prema tarifnom broju 1, od 100 do 300 bodova (od 25,56 do 76,69 eura).

Tarifni broj 17

Nagrada prema utrošenom vremenu, ako Tarifom nije drugačije određeno, iznosi 75 bodova (19,17 eura) za svaki započeti sad rada, i određuje se za sljedeće usluge:

- sastavljanje isprava, ako se vrijednost ne može odrediti;

- notarske poslove, ako ih nije moguće ocijeniti prema drugim tarifnim stavkama;
- pribavljanje raznih odobrenja, saglasnosti, uvjerenja, izvoda iz javnih registara i sl.

Tarifni broj 18

Nagrade u stalnom (fiksnom) iznosu određuju se za sljedeće notarske poslove:

- za izdavanje ponovnog prepisa notarske isprave – 50 bodova (12,78 eura);
- za dozvolu da se izvrši uvid u original notarske isprave – 50 bodova (12,78 eura);
- za izdavanje potvrde o postojanju originala notarske isprave – 50 bodova (12,78 eura);
- za izdavanje ponovnog otpravka originala u svrhu izvršenja – 200 bodova (51,13 eura).

Tarifni broj 19

Za izdavanje potvrde strankama o izvršnosti notarski obrađene isprave notar ima pravo na nagradu od 75 bodova (19,17 eura). Ukoliko se, u skladu sa notarski obrađenom ispravom, vrši provjera ispunjenja uslova za davanje klauzule izvršnosti, nagrada iznosi 150 bodova, odnosno 38,35 eura.

Tarifni broj 20

Za izradu otpravaka, ovjerenih prepisa i prepisa notarskog originala, te ovjerenih prepisa drugih notarskih isprava koje je istovremeno sa ispravom izdao notar, kao i za izradu fotokopija i prepisa drugih dokumenata, nagrada iznosi za svaku stranu jedan bod, odnosno 0,25 eura.

2. HRVATSKA

Za isprave i radnje notara u Hrvatskoj plaćaju se notarske naknade u skladu sa *Zakonom o notarskim naknadama*¹⁰. Obaveza plaćanja naknada nastaje za:

1. podneske - u trenutku kada se predaju, a za podneske date na zapisnik - kada je zapisnik dovršen;
2. notarske radnje - kada se zatraži njihovo preduzimanje, odnosno kada notar započne sa postupanjem;
3. notarske otpravke, prepise, potvrde i izvode - kada se zatraže;
4. notarske isprave - kada se potpišu.¹¹

Utvrđivanje vrijednosti u cilju naplaćivanja naknade

Vrijednost predmeta službene radnje u cilju naplaćivanja naknade utvrđuje se prema vrijednosti koju predmet ima u trenutku preduzimanja službene radnje. Prilikom utvrđivanja vrijednosti uzima se samo glavno potraživanje, dok se kamate, eventualni troškovi postupka, ugovorna kazna i ostala sporedna potraživanja ne uzimaju u obzir, ukoliko ne čine glavno potraživanje.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **pokretnu ili nepokretnu stvar** određuje se prema tržišnoj vrijednosti stvari izraženoj u cijeni koja se za određenu stvar može postići na tržištu u mjestu gdje se ta stvar nalazi. Kada se tržišna vrijednost stvari ne može konkretno utvrditi, određuje se na osnovu slobodne procjene. Kod sticanja uz naknadu, mjerodavna je visina protivčinidbe, ukoliko tržišna vrijednost stvari nije veća.

¹⁰ Zakon o javnobilježničkim pristojbama („Narodne novine”, broj 72/94, 74/95, 87/96, 112/12 i 110/15), <https://www.zakon.hr/z/1357/Zakon-o-javnobilje%C5%BEEni%C4%8Dkim-pristojbama> (5.2.2020)

¹¹ Članovi 1 i 3 Zakona o notarskim naknadama.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **založno pravo** određuje se prema naznačenoj visini osiguranog potraživanja, ako je ona niža od vrijednosti založene stvari ili prava, a ako je vrijednost založene stvari ili prava niža od vrijednosti osiguranog potraživanja, mjerodavna je vrijednost založene stvari ili prava. Na odgovarajući način određuje se i vrijednost **osiguranja potraživanja zasnovanem fiducijarnog vlasništva**. S druge strane, vrijednost službene radnje koja se odnosi na **osiguranje potraživanja jemstvom**, određuje se prema visini preuzetog jemstva.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **promjenu u redu namirenja**, mjerodavna je vrijednost prava koja dolazi prije, s tim da je ograničena vrijednošću prava koja dolazi kasnije, dok se vrijednost službene radnje koja se odnosi na **opterećenje nepokretnosti u korist druge nepokretnosti ili u korist određenog lica**, određuje prema vrijednosti koju ima za povlašćenu nepokretnost, odnosno za povlašćeno lice, upotreba te nepokretnosti ili propuštanje nekih radnji na toj nepokretnosti.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **buduće činidbe koje se ponavljaju**, određuje se prema vrijednosti svih činidbi obveznika za vrijeme plaćanja naknade ukupnog ugovornog perioda, ali najviše do iznosa koji odgovara zbiru vrijednosti tih činidbi za vrijeme od pet godina.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **ugovor o najmu ili zakupu**, određuje se prema iznosu jednogodišnje najamnine ili zakupnine, osim ako se ne radi o ugovoru sklopljenom na kraće vrijeme.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **osnivanje privrednog društva**, određuje se prema ukupnoj vrijednosti ulaganja svih članova. Ako je ulog određena poslovna djelatnost (pogon i sl.), vrijednost se određuje prema iznosu aktive te djelatnosti, umanjenoj za obaveze koje je terete. U slučaju **promjene ugovora o osnivanju privrednog društva**, vrijednost se određuje prema veličini promjene u odnosu na imovinu društva umanjenu za obaveze. Ako se promjena odnosi na određeni novčani iznos, mjerodavan je taj iznos. Kod **prenosa udjela u privrednom društvu**, mjerodavna je vrijednost preostalog udjela, ako je veća od vrijednosti protivčinidbe, a ako je niža, mjerodavna je vrijednost protivčinidbe. Kod **ugovora o spajanju privrednih društava**, vrijednost se određuje kao u slučaju osnivanja privrednog društva, dok se u slučaju **ugovora o pripajanju privrednih društava** vrijednost određuje prema aktivu privrednog društva kojem se pripaja, umanjenoj za obaveze koje je terete. Takođe, za vrijednost službene radnje kojom se privredno društvo osniva izjavom jednog osnivača, odnosno vrši promjena izjavom jednog osnivača, te na ugovore i prijave upisa ustanova, udruženja i fondacija, na odgovarajući način primjenjuju se prethodne odredbe.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **bračne ugovore i ugovore između lica koja žive u vanbračnoj zajednici**, određuje se prema vrijednosti imovine ugovornih strana koja je predmet ugovora, umanjenoj za obaveze.

Vrijednost službene radnje koja se odnosi na **raspolaganje u slučaju smrti** određuje se prema vrijednosti imovine ostavioca, umanjenoj za obaveze, odnosno prema vrijednosti dijela imovine koja je predmet raspolaganja, umanjenoj za obaveze.

Kod **opštih poslova sačinjavanja punomoći** bez ograničenja prava raspolaganja, vrijednost službene radnje određuje se prema slobodnoj procjeni, uzimajući u obzir aktivnu imovinu opunomoćioca, umanjenu za obaveze. Ako se punomoć odnosi samo na određeni posao, vrijednost radnje određuje se prema vrijednosti posla.

Kada je riječ o **promjeni vrijednosti tokom postupka**, prvobitna vrijednost ostaje kao osnovica za plaćanje naknade bez obzira na to što se ta vrijednost promijenila tokom preduzimanja službene radnje. Kada se vrijednost promijeni zbog preinačenja zahtjeva ili djelimičnog rješenja zahtjeva, kao vrijednost za plaćanje naknade uzima se promijenjena vrijednost za sve podneske i radnje nakon takve promjene. Ako se vrijednost promijenila zbog izjave stranke u podnesku, plaća se i naknada za taj podnesak prema promijenjenoj vrijednosti.¹²

Notarske tarife

1. Zahtjevi i podnesci

Tarifni broj 1

Za usmene i pisane zahtjeve i druge podneske, prema vrijednosti predmeta službene radnje plaćaju se sljedeće notarske naknade:

Vrijednost predmeta		Naknada u eurima ¹³
Od (€)	Do (€)	
0	670	0,67
670	1.340	1,34
1.340	6.703	2,68
6.703	10.054	4,02
10.054	13.406	5,36
13.406	20.109	9,38
20.109	26.812	13,40
26.812	40.218	20,10
40.218	53.624	26,81

Preko 53.624 eura do 134.061 eura plaća se naknada u iznosu od 26,8 eura i još 2,68 eura na svakih započelih 6.703 eura. Preko 134.061 eura plaća se naknada u iznosu od 59 eura i još 5,36 eura na svakih započelih 13.406 eura, ali ne više od 134 eura. Sa druge strane, kada je vrijednost zahtjeva ili podneska neprocjenjiva, plaća se naknada od 5,36 eura.

Ukoliko zahtjev podnose supružnici ili lica koja žive u vanbračnoj zajednici, plaća se samo jedna naknada.

Tarifni broj 2

Za opomenu za plaćanje naknade plaća se 4,02 eura.

2. Notarski akti o pravnim poslovima među živima

Tarifni broj 3

Za sačinjavanje notarskih akata o pravnim poslovima među živima, prema vrijednosti predmetnog akta plaćaju se sljedeće naknade:

Vrijednost predmeta		Naknada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	670	1,34
670	1.340	2,68
1.340	6.703	5,36

¹² Članovi 14-25 Zakona o notarskim naknadama.

¹³ Za konvertovanje nacionalnih valuta u euro korišćen je konverter Oanda, unos na URL: <https://www1.oanda.com/currency/converter/> (5.2.2020)

Vrijednost predmeta		Naknada u eurima
Od (€)	Do (€)	
6.703	10.054	8,04
10.054	13.406	10,72
13.406	20.109	18,76
20.109	26.812	26,81
26.812	40.218	40,21
40.218	53.624	53,62

Preko 53.624 eura do 134.061 eura plaća se naknada u iznosu od 53,62 eura i još 6,70 eura na svakih započelih 6.703 eura. Preko 134.061 eura plaća se naknada u iznosu od 134,06 eura i još 10,72 eura za svakih započelih 13.406 eura, ali ne više od 268,12 eura. S druge strane, u slučaju da je vrijednost akta neprocjenjiva, plaća se naknada od 13,40 eura.

Tarifni broj 4

Za prepis notarskog akta o pravnim poslovima među živima i za ponovno izdavanje otpravka i prepisa tih akata, plaća se polovina naknade iz tarifnog broja 1.

3. Sačinjavanje i čuvanje notarskog akta o izjavama posljednje volje, raspolaganjima za slučaj smrti i o nasljednim ugovorima

Tarifni broj 5

Za sačinjavanje notarskog akta o izjavama posljednje volje, raspolaganjima za slučaj smrti i o nasljednim ugovorima, prema vrijednosti predmetnog akta plaća se naknada iz tarifnog broja 3, dok se za čuvanje kod notara notarskog akta o izjavama posljednje volje, raspolaganjima za slučaj smrti i o nasljednim ugovorima, za opoziv akta pred notarom i za vraćanje akta koji se nalazi na čuvanju kod notara, plaća naknada iz tarifnog broja 1.

Nova naknada se ne plaća za čuvanje, ako se obavlja zamjena akta, ali se naplaćuje naknada za vraćanje akta koji se zamjenjuje. Takođe, naknada se ne plaća za podnesak kojim se traži sačinjavanje notarskog akta, kao ni za opozivanje, ako se kasnijim aktom opoziva prethodni i ujedno sačinjava novi akt.

Tarifni broj 6

Za prepis notarskog akta o izjavama posljednje volje, raspolaganjima za slučaj smrti i o nasljednim ugovorima i za ponovno izdavanje otpravka tog akta, prema vrijednosti predmetnog akta plaća se polovina naknade iz tarifnog broja 1.

4. Notarska potvrda privatnih isprava

Tarifni broj 7

Za potvrde privatnih isprava plaća se naknada iz tarifnog broja 1, dok se za potvrde privatnih isprava koje se obavljaju sačinjavanjem posebnog notarskog akta, plaća naknada iz tarifnog broja 3. Međutim, naknada se ne plaća za zahtjev kojim se traži potvrda privatnih isprava.

5. Ostale notarske potvrde

Tarifni broj 8

Za potvrdu o vremenu kada je isprava predočena notarom ili u njegovom prisustvu nekom drugom licu, kao i za potvrdu da je lice u životu, plaća se naknada od 1,34 eura. Sa druge strane, za potvrdu o ovlašćenju za zastupanje koja proizlazi iz privrednog ili sličnog

registra, kao i za potvrdu o drugim pravno važnim činjenicama koje proizlaze iz nekog javnog registra, plaća se naknada od 6,70 eura.

Za potvrdu o sačinjenom saopštenju, kao i za ostale potvrde, plaća se naknada iz tarifnog broja 1. Međutim, naknada se ne plaća za pismeno saopštavanje sadržaja obavještenja, kao ni za zahtjev za izdavanje potvrde o vremenu predaje isprave ili potvrde da je lice u životu.

6. Ugovori u obliku notarske isprave

Tarifni broj 9

Za usmeni ili pismeni zahtjev kojim se traži sačinjavanje ugovora, plaća se naknada propisana *Tarifom notarskih naknada* za odnosni zahtjev. Za sačinjavanje ugovora pred notarom, naknada iznosi:

a) prema vrijednosti:

Vrijednost predmeta		Naknada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	670	2,68
670	1.340	5,36
1.340	6.703	10,72
6.703	13.406	16,08
13.406	26.812	26,81
26.812	40.218	40,21
40.218	53.624	53,62

Kada vrijednost prelazi iznos od 53.624 eura iznos naknade povećava se za dodatnih 13,40 eura na svakih započelih 13.406 eura;

b) ako je vrijednost ugovora neprocjenjiva, naknada iznosi 13,40 eura.

7. Sačinjavanje zapisnika sa skupštine društva i sjednica drugih tijela

Tarifni broj 10

Za sačinjavanje zapisnika o radu sa sjednica skupština i nekog drugog tijela pravnih lica, prema vrijednosti koja se određuje za službene radnje koje se odnose na privredna društva, ustanove, fondacije i udruženja, plaća se naknada iz tarifnog broja 3.

8. Ovjere isprava

Tarifni broj 11

Za ovjeru prepisa isprave, plaća se naknada od 1,34 eura po jednoj ispravi ako isprava ima do pet stranica. Za svaku sljedeću stranicu plaća se naknada u iznosu od 0,13 eura, dok se za ovjeru izvoda iz trgovačkih i poslovnih knjiga, za svaki list papira od dvije strane normalne veličine (započeti list računa se kao cijeli), plaća naknada iz tarifnog broja 1.

Za ovjeru prevoda, plaća se naknada od 1,34 eura a za ovjeru potpisa ili otiska prsta iste osobe na istoj ispravi plaća se naknada od 1,34 eura za prva četiri primjerka iste isprave dok se za svaki sljedeći primjerak plaća naknada od 0,13 eura.

Za ovjeru isprava o imenovanju prvog nadzornog odbora privrednog društva i revizora, plaća se naknada prema vrijednosti društva i to:

Vrijednost predmeta		Naknada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	13.406	13,40
Iznad 13.406		26,80

Za ovjeru punomoći zastupnika osnivača akcionarskog društva i društva sa ograničenom odgovornošću, plaća se naknada prema vrijednosti društva, i to:

Vrijednost predmeta		Naknada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	13.406	6,70
Iznad 13.406		13,40

Za ovjeru teksta izmjene društvenog ugovora, odnosno statuta ili izjave o osnivanju, plaća se naknada prema vrijednosti društva, i to:

Vrijednost predmeta	Naknada u eurima
Do 13.406 eura	13,40
Iznad 13.406 eura	20,10

Međutim, naknada se ne plaća za: ovjeru isprava potrebnih za ostvarivanje prava iz socijalnog osiguranja u inostranstvu; zahtjev, bilo usmeni ili pismeni, kojim se traži ovjeravanje, kao ni ako se izvornik ili prepis isprave izdaje istog dana kada je podnesen zahtjev.

9. Sačinjavanje izjava pod zakletvom

Tarifni broj 12

Za sačinjavanje izjava pod zakletvom ili za sačinjavanje zakletve, prema vrijednosti predmeta zakletve, plaća se naknada iz tarifnog broja 1.

10. Izvod iz notarskog akta

Tarifni broj 13

Za izvod iz notarskog akta, po listu papira od dvije strane normalne veličine izvornika plaća se naknada od 1,34 eura.

11. Ostale notarske isprave i notarske radnje

Tarifni broj 14

Za ostale notarske isprave, plaća se naknada iz tarifnog broja 3, dok se za ostale notarske radnje plaća naknada iz tarifnog broja 1.

12. Punomoć

Tarifni broj 15

Za sačinjavanje punomoći na zapisnik pred notarom, bilo tokom neke radnje, bilo odvojeno, plaća se naknada od 1,34 eura, a za opoziv ili otkaz punomoći koje se sačinjava pred notarom, plaća se naknada od 2,68 eura.

Međutim, posebna naknada ne plaća se za sam predlog, bilo usmeni ili pismeni, da se sačini ili opozove, odnosno otkáže punomoć. Takođe, plaća se samo jedna naknada, bez obzira na broj potpisnika na punomoćju.

13. Notarski depozit

Tarifni broj 16

Za zahtjev o prijemu u depozit, plaća se naknada od 1,34 eura.

Za rješenje kojim notar odobrava prijem u depozit (novca, stvari ili hartija od vrijednosti) plaća se godišnje od svakih započelih 1.340 eura vrijednosti, naknada od 1,34 eura i to za prvu godinu unaprijed, ali ne više od 134,06 eura, a lice u čiju korist se depozit prima plaća od svakih započelih 1.340 eura, naknadu od 1,34 eura, i to za sve ostale godine prilikom podizanja depozita, ali ne više od 134,06 eura. Započeta godina računa se kao cijela. U slučaju prenosa depozita sa jednog notara na drugog, a na zahtjev deponenta, za prenos se plaća iznos jednogodišnje naknade. Takođe, naknada se plaća i u slučaju kada deponent odustane od depozita i zatraži njegovo vraćanje.

14. Protesti

Tarifni broj 17

Za molbu (usmenu ili pismenu) za protest mjenice, čeka i drugih isprava zbog neprihvatanja, neisplate ili neispunjenja, plaća se naknada od 1,34 eura. Za protest se plaća naknada prema vrijednosti, i to:

Vrijednost predmeta	Naknada u eurima
Do 1.340 eura	2,68
Iznad 1.340 eura	5,36

Ukoliko se jednom molbom traži više protesta, odnosno zamjena protesta, plaća se jedna naknada za molbu, ali se u tom slučaju plaća i posebna naknada za svaki protest, odnosno zamjenu protesta.

15. Razmatranje spisa

Tarifni broj 18

Za razmatranje notarskih spisa plaća se naknada od 1,34 eura, dok se za razmatranje spisa u kojima je radnja u toku, ako spise razmatra stranka ili njen zastupnik, odnosno punomoćnik kao ni za pismeni ili usmeni zahtjev za dopuštenje razmatranja spisa, naknada ne plaća.

Osim *Zakonom o notarskim naknadama*, ovo pitanje u Hrvatskoj detaljnije je uređeno i *Pravilnikom o privremenoj notarskoj tarifi*¹⁴ kojim se definišu **tarife za nagrade i naknade troškova notara za obavljanje službenih radnji**. U skladu sa odredbama Pravilnika, notarska nagrada određuje se:

¹⁴ Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi („Narodne novine“, broj 97/01, 115/12, 120/15 i 64/19), <http://www.propisi.hr/print.php?id=1936> (6.2.2020)

1. prema vrijednosti predmeta ovjerenog pravnog posla ili druge službene radnje;
2. prema vremenu potrebnom za pripremu i obavljanje određene službene radnje;
3. u paušalnom iznosu, bez obzira na vrijednost ili vrijeme potrebno za preduzimanje određene službene radnje.¹⁵

Određivanje nagrade prema vrijednosti predmeta notarskog akta

Za sačinjavanje notarskog akta notar pripada nagrada:

1. Ako vrijednost predmeta službene radnje iznosi:

Vrijednost predmeta		Broj bodova ¹⁶ /Nagrada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	670	25 (33,51 eura)
670	1.340	50 (67,03 eura)
1.340	6.703	75 (100,54 eura)
6.703	10.054	100 (134,06 eura)
10.054	13.406	125 (167,57 eura)
13.406	20.109	150 (201,09 eura)
20.109	26.812	175 (234,60 eura)
26.812	33.515	200 (268,12 eura)
33.515	40.218	225 (301,63 eura)
40.218	46.921	250 (335,15 eura)
46.921	53.624	300 (402,18 eura)

2. Ako vrijednost predmeta službene radnje prelazi iznos od 53.624 eura, notar ima pravo, pored nagrade od 300 bodova (402,18 eura) i na dodatnu nagradu od pet bodova (6,70 eura) za svakih započelih 6.703 eura u dijelu u kojem vrijednost predmeta službene radnje prelazi 53.624 eura. Najviša nagrada ne smije biti veća od 4.000 bodova (5.362 eura).

Utvrđenim iznosima nagrada obuhvaćena je i nagrada za ovjeru notarskog akta, kao i za izdavanje otpravaka i prepisa ako se oni izdaju neposredno po sačinjavanju notarskih akata.

Za notarske akte koji se sačinjavaju na obrascima, odnosno za koje postoje standardizovani obrasci u notarskoj praksi, notar pripada nagrada u visini od 50% od predviđenog iznosa nagrade za sačinjavanje notarskog akta. S druge strane, za notarski akt kojim se izmjenjuje ili dopunjava notarski akt, notarska nagrada iznosi 25% od predviđenog iznosa nagrade za sačinjavanje notarskog akta, ali ne manje od 12,5 bodova (16,75 eura), dok u slučaju da obaveza izmjene ili dopune notarskog akta proizlazi iz zakona, notarska nagrada iznosi najviše 40 bodova (53,62 eura). Međutim, ova odredba ne primjenjuje se na notarski akt kojim se izmjenjuje ili dopunjava osnivački akt pravnog lica.¹⁷

Ako se **vrijednost predmeta notarskog akta ne može utvrditi**, u zavisnosti od složenosti obavljenog posla i vremena potrebnog za obavljanje službene radnje notar ima pravo na nagradu od 16 do 160 bodova (21,44 do 214,49 eura) za notarske akte u vezi sa privrednim društvima, ustanovama, fondacijama i udruženjima, odnosno 16 do 40

¹⁵ Članovi 1 i 2 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

¹⁶ Vrijednost boda utvrđuje se u iznosu od 10 HRK (1,34 EUR) – Član 40 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

¹⁷ Član 12 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

bodova (21,44 do 53,62 eura) za ostale notarske akte. Ako se vrijednost predmeta jednostavne i jednostrane izjave volje ne može utvrditi, nagrada iznosi 16 bodova (21,44 eura).

Za sačinjavanje punomoći za maloljetna lica, lica bez poslovne sposobnosti, gluva lica koja ne znaju čitati i nijema lica koja ne znaju pisati nagrada je 10 bodova (13,4 eura), a u svim ostalim slučajevima 16 bodova (21,44 eura).¹⁸

Ako u **sačinjavanju notarskog akta učestvuje više od dvije stranke**, predviđeni iznos nagrade za sačinjavanje notarskog akta povećava se za treću i svaku narednu stranku po 10%, ali najviše za 50%. Takođe, ako u sačinjavanju notarskog akta učestvuju pozvani svjedoci ili tumači, notar ima pravo na dodatnu nagradu od 16 bodova (21,44 eura).¹⁹

Ako u **sačinjavanju notarskog akta učestvuje više notara**, predviđeni iznos nagrade za sačinjavanje notarskog akta povećava se za po 50% za svakog narednog notara dok notar u čijoj je kancelariji radnja preduzeta ima pravo na osnovnu nagradu, a ostali notari na povećanu nagradu.²⁰

Potvrđivanje činjenica i izjava

Kada je u pitanju **ovjera prepisa i izvoda iz trgovačkih i poslovnih knjiga** notar ima pravo na nagradu u visini od tri boda (4,02 eura) za ovjeru prepisa ili kopija svake stranice jedne isprave, ako isprava ima do pet stranica. U slučaju da se isprava sastoji od šest ili više stranica notar ima pravo, pored navedene nagrade i na nagradu u visini od jednog boda (1,34 eura) za šestu i svaku narednu stranicu ovjerenog prepisa ili kopije. Osim toga, notar ima pravo na nagradu od tri boda (4,02 eura) za svaku stranicu ovjerenog izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga, ako je ovjera izvršena u notarskoj kancelariji. Sa druge strane, ako je ovjera izvoda iz trgovačkih ili poslovnih knjiga izvršena izvan notarske kancelarije, notar ima pravo na nagradu u visini od četiri boda (5,36 eura) za svaku stranicu ovjerenog izvoda.²¹

Kada je riječ o **ovjeri potpisa**, za ovjeru jednog potpisa ili otiska prsta na ispravi notar ima pravo na nagradu u visini od tri boda (4,02 eura). Ako stranka zahtijeva ovjeru kopije isprave u roku od tri godine od dana ovjere potpisa ili otiska prsta, notar ima pravo na nagradu u visini od jednog boda (1,34 eura) za svaki primjerak te isprave. Ukoliko su prilikom ovjere potpisa ili otiska prsta učestvovali svjedoci, notar ima pravo na dodatnu nagradu od dva boda (2,68 eura). Takođe, notar ima pravo na dodatnu nagradu od dva boda (2,68 eura) i ako je prilikom ovjere potpisa ili otiska prsta učestvovao tumač ili ako je ispravu morao pročitati.²²

Za **ovjeru prijave za upis u sudski registar** notaru pripada nagrada od tri boda (4,02 eura) dok mu za **izradu i ovjeru prijave za upis u sudski registar** pripada nagrada do 100 bodova (134,06 eura), zavisno od složenosti posla i vremena potrebnog za obavljanje službene radnje. Za **sačinjavanje i ovjeru zapisnika o osnivanju jednostavnog društva sa ograničenom odgovornošću** i za **sačinjavanje i ovjeru prijave sa priložima za upis u sudski registar** notaru pripada jedinstvena nagrada od 40 bodova (53,62 eura).²³

¹⁸ Član 13 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

¹⁹ Član 14 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

²⁰ Član 15 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

²¹ Član 17 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

²² Član 19 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

²³ Član 25a Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

Za potvrđivanje **ostalih činjenica i izjava**²⁴ broj bodova, odnosno visina nagrade u eurima na koje notari imaju pravo, predstavljeni su u sljedećoj tabeli:

POTVRĐIVANJE ČINJENICA I IZJAVA	
Službena radnja	Broj bodova/Nagrada u eurima
Ovjera prevoda koji je sam načinio	5/6,70 eura (po stranici prevoda)
Ovjera prevoda čiju je tačnost ispitao	10/ 13,40 eura (po stranici prevoda)
Ovjera potpisa (legalizacija)	
Potvrda o vremenu kada je isprava predočena	5/6,70 eura
Potvrda da je neko živ	5/6,70 eura
Potvrda o ovlaštenju za zastupanje i o drugim činjenicama iz registara	40/53,62 eura ²⁵
Sačinjavanje izjave pod zakletvom	16-40/21,44-53,62 eura ²⁶
Potvrđivanje zaključaka skupština i drugih organa	50-200/67,03-268,12 eura ²⁷
Potvrđivanje drugih činjenica	16-160/21,44-214,49 eura ²⁸
Elektronsko podnošenje predloga za upis u katastar putem notara kao ovlaštenog korisnika informacionog sistema u primjeni u poslovanju suda	8/10,72 eura

Broj bodova odnosno iznos nagrade u eurima koja pripada notarima za **izdavanje otpravaka, potvrda, prepisa i izvoda**²⁹ predstavljeni su u sljedećoj tabeli:

IZDAVANJE OTPRAVAKA, POTVRDA, PREPISA I IZVODA	
Službena radnja	Broj bodova/Nagrada u eurima
Ponovno izdavanje otpravaka i prepisa i izdavanje izvoda iz notarskih akata	4-40/5,36-53,62 eura ³⁰
Potvrde o zapisnicima i upisima	4-40/5,36-53,62 eura ³¹
Potvrda o postojanju notarskog akta	4/5,36 eura
Potvrda o izvršnosti notarskog akta	4/5,36 eura
Izdavanje izvadaka iz sudskog registra	0,5 ³² /0,67 eura

Preuzimanje isprava, novca i hartija od vrijednosti radi čuvanja

Za **čuvanje i predaju isprava** notar ima pravo na predviđeni iznos nagrade za sačinjavanje notarskog akta. Ukoliko se vrijednost isprave ne može utvrditi, notar ima pravo na nagradu od 20 do 100 bodova (od 26,80 do 134,06 eura), u zavisnosti od veličine isprave, njihovog značenja, vremena i mjesta čuvanja. Navedenim nagradama obuhvaćene su sve radnje koje notar mora preduzeti u vezi sa čuvanjem i predajom povjerenih isprava.³³

²⁴ Članovi 18, 20-25, 26-27 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

²⁵ Nagrada pokriva vrijeme potrebno za prikupljanje podataka i sve izdatke u vezi sa tim.

²⁶ U zavisnosti od složenosti i veličine izjave.

²⁷ U zavisnosti od složenosti obavljenog posla i vremena potrebnog za obavljanje službene radnje.

²⁸ U zavisnosti od složenosti obavljenog posla i vremena potrebnog za obavljanje službene radnje.

²⁹ Članovi 28-31a Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

³⁰ U zavisnosti od veličine otpravka i prepisa, broju i veličini priloga i vremena potrebnog za njegovo izdavanje.

³¹ U zavisnosti od veličine potvrde i vremena potrebnog da se ona izda.

³² Za svaku započetu stranicu.

³³ Član 32 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

Za **čuvanje i predaje novca i hartija od vrijednosti** notar ima pravo na predviđeni iznos nagrade za sačinjavanje notarskog akta. Ako čuvanje ili predaju novca odnosno hartija od vrijednosti treba obaviti izvan notarske kancelarije, notar ima pravo na dodatnu nagradu od 50 do 500 bodova (od 67,03 do 670,30 eura), u zavisnosti od vrijednosti novca i hartija od vrijednosti, kao i vremena potrebnog za preduzimanje radnje i načina njenog preduzimanja. Navedenim nagradama obuhvaćene su sve radnje koje notar mora preduzeti u vezi sa čuvanjem i predajom povjerenog novca i hartija od vrijednosti.³⁴

Davanje savjeta i drugi poslovi

Notar ima pravo na nagradu za **usmene savjete** koje daje na zahtjev stranaka u visini od pet bodova (6,70 eura) za svakih započelih pola sata, dok za **pismene savjete, elaborate i mišljenja** izrađene na zahtjev stranaka ostvaruje pravo na nagradu u visini od 10 bodova (13,40 eura) za svaku stranicu. Ukoliko su navedeni akti izrađeni na stranom jeziku, notar pripada i nagrada za prevođenje po pravilima koja uređuju određivanje nagrada i naknade stalnih sudskih tumača. Za učešće na konferencijama u svojoj kancelariji notar ima pravo na nagradu od 10 bodova (13,40 eura) za svaki započeti sat učešća na konferencijama.³⁵

Ukoliko je notar pripremio samo **nacrt neke isprave**, ima pravo na 50% nagrade predviđene za sačinjavanje te isprave kao notarskog akta, dok za zatraženu **provjeru nacrta isprave** ima pravo na 25% nagrade predviđene za sačinjavanje te isprave kao notarskog akta. Ako se od notara zatraži da u roku od godinu dana potvrdi ispravu za koju je načinio nacrt ili koju je ispitao, tada se nagrada naplaćena u skladu sa prethodno navedenim procentima uzima u obzir prilikom određivanja nagrade za potvrdu. U slučaju da se zahtjev za potvrdu isprave povuče prije nego što je radnja potvrđivanja započeta, notar ima pravo na četvrtinu pune nagrade za potvrdu. S druge strane, ako se ovjera nakon početka radnje potvrđivanja ne okonča, notar ima pravo na polovinu nagrade za potvrđivanje. Takođe, notar pripada nagrada od jednog boda (1,34 eura) za pisanje opomene ili dopisa za teritoriju Republike Hrvatske, a dva boda (2,68 eura) za pisanje opomena ili dopisa za inostranstvo.³⁶

Kada je u pitanju obavljanje službene radnje izvan kancelarije, a na zahtjev stranke ili s obzirom na vrstu posla, notar ima pravo na dodatnu nagradu u visini od 16 bodova (21,44 eura) za svaki započeti sat. Za preduzimanje radnji izvan radnog vremena notar ima pravo na dodatnu nagradu u visini 50% pune nagrade, ali ne više od 80 bodova (107,24 eura). Takođe, ako notar službenu radnju preduzima izvan kancelarije i izvan radnog vremena ima pravo na obje prethodno navedene nagrade.³⁷

3. SJEVERNA MAKEDONIJA

Nagrada za rad i naknada troškova za vršenje poslova u nadležnosti notara u Sjevernoj Makedoniji propisana je *Notarskom tarifom*³⁸ koju usvaja ministar pravde na osnovu *Zakona o notarima*³⁹. U skladu sa Notarskom tarifom, nagrada notara utvrđuje se:

³⁴ Član 33 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

³⁵ Član 34 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

³⁶ Član 35 i 35a Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

³⁷ Član 38 Pravilnika o privremenoj notarskoj tarifi.

³⁸ Нотарска тарифа (Службен весник бр. 226 од 30.12.2016 год. и Службен весник бр. 33 од 08.02.2019) <http://93.104.211.124/%7Enkrnorg/images/pravilnici9.1.2017/%D0%9D%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%84%D0%B0%20%28%D0%A1%D0%B%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B5%D0%BD%20%D0%B2%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B1%D1%80.%20226%20%D0%BE%D0%B4%2030.12.2016%20%D0%B3%D0%BE%D0%B4.%29.pdf>

³⁹ Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/16, 142/16, 233/18)

- **prema vrijednosti, složenosti i vrsti notarske isprave,**
- **prema vremenu i mjestu.**

Za poslove za koje se nagrada ne može utvrditi na prethodno navedenoj osnovi, utvrđuje se paušalni iznos, bez obzira na vrijednost ili vrijeme potrebno za obavljanje određenih poslova.

Naknada notara za obavljanje poslova utvrđuje se prema stvarnim troškovima nastalim pri obradi notarskih isprava, službenih radnji obavljenih izvan notarske kancelarije, troškovima prevoza, dostave, kao i pisanih obavještenja ili zahtjeva koje notar upućuje učesnicima u postupku ili drugim državnim institucijama i organima.⁴⁰

Utvrđivanje vrijednosti predmeta službenih radnji

U skladu sa *Notarskom tarifom*, nagrada notara utvrđuje se u odnosu na **vrijednost predmeta** u vezi sa kojim se obavlja posao prema tarifama navedenim u tabeli u nastavku dokumenta (*Tabela 1*).

Procijenjena tržišna vrijednost nepokretnosti predstavlja osnovu za utvrđivanje nagrade za notarske radnje, naročito za sačinjavanje notarskog akta i potvrđivanje privatne isprave (solemnizacija). Ukoliko se tržišna vrijednost nepokretnosti ne može procijeniti, ona se utvrđuje na osnovu vrijednosti prometa nepokretnosti.

Vrijednost založnog prava (zaloga ili hipoteka) utvrđuje se visinom obezbijeđenog potraživanja.

U slučaju sklapanja **ugovora o zakupu**, vrijednost predmeta službenih radnji utvrđuje se na osnovu vrijednosti jednogodišnjeg zakupa. Kada su u pitanju zakupi kod kojih je odnos ugovoren na period kraći od jedne godine vrijednost se utvrđuje prema vrijednosti ukupnog iznosa mjesečne zakupnine. U slučaju ugovora o pravu službenosti, vrijednost se određuje prema vrijednosti povlasne nepokretnosti.

Vrijednost ugovora o **fizičkoj diobi** utvrđuje se prema vrijednosti predmeta koji podliježe fizičkoj diobi.

Kod **ugovora o razmjeni**, vrijednost se utvrđuje prema ukupnoj vrijednosti predmeta koji se razmjenjuju.

Kada su u pitanju **službene radnje koje se odnose na privredna društva, ustanove, zadruge, udruženja i fondacije**, vrijednost ugovora o osnivanju privrednog društva, izjave o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću, ili bilo kojeg drugog oblika privrednog društva utvrđuje se prema ukupnoj vrijednosti ulaganja svih osnivača, odnosno vrijednosti osnovnog kapitala društva.

U cilju promjene ugovora o osnivanju privrednog društva, spajanju, diobi, raskidu, povećanju ili smanjenju osnivačkog uloga vrijednost predmeta službene radnje utvrđuje se prema veličini promjene, uzimajući u obzir imovinu društva umanjenu za obaveze. Ukoliko se promjena odnosi na opredijeljen iznos novca, kao mjerodavan se uzima taj iznos. Osim toga, ove odredbe na odgovarajući način primjenjuju se i na ustanove, zadruge, udruženja i fondacije.

Vrijednost ugovora kojima se uređuju **imovinski odnosi između supružnika i lica koja žive u vanbračnoj zajednici** određuje se prema vrijednosti imovine dvije ugovorne strane, umanjenoj za obaveze. Vrijednost imovine koja je na raspolaganju u slučaju smrti

⁴⁰ Članovi 1 i 2 Notarske tarife.

utvrđuje se prema vrijednosti imovine ostavioca koja je predmet raspolaganja, umanjenoj za obaveze.⁴¹

Nagrada za notarske akte

Za pripremu i sastavljanje notarskih akata predviđenih *Zakonom o notarima*⁴² i drugim zakonima, notaru pripada prema vrijednosti predmeta službene radnje, i to:

Tabela 1

Vrijednost predmeta		Nagrada u eurima ⁴³
Od (€)	Do (€)	
0	1.613	13
1.613	3.225	19,50
3.225	4.838	32,30

Za vrijednost predmeta službene radnje u iznosu od 4.838 eura do iznosa od 48.375 eura, notaru, osim prethodno navedene nagrade od 32,30 eura (*Tabela 1*), pripada i dodatna nagrada u iznosu od 1,62 euro na svakih započelih 162 eura, ali najviše do 129 eura.

Za vrijednost predmeta službene radnje u iznosu od 48.375 eura do 80.624 eura notaru pripada nagrada u iznosu od 162 eura. Za vrijednost predmeta službene radnje u iznosu od 80.624 eura do 145.125 eura, notaru pripada nagrada u iznosu od 193 eura. Za vrijednost predmeta službene radnje u iznosu od 145.125 eura do 322.500 eura, notaru pripada nagrada u iznosu od 322 eura.

Za vrijednost predmeta službene radnje u iznosu od 322.500 eura do iznosa od 967.499 eura, notaru pripada nagrada u iznosu od 484 eura. Ukoliko vrijednost predmeta službene radnje prelazi iznos od 967.499 eura, u tom slučaju notaru pripada nagrada od 968 eura.

U navedene iznose nagrade uključeni su i iznosi nagrade za izdavanje izvoda i zapisa ukoliko se izdaju neposredno nakon sastavljanja notarskog akta.

Potvrđivanje privatne isprave (solemnizacija)

Za potvrđivanje privatne isprave notaru pripada nagrada u visini od 50% od nagrade koja je prethodno navedena. Za potvrđivanje sporazuma postignutog u postupku medijacije i za izdavanje potvrde o izvršnosti, notaru pripada jedinstvena nagrada, i to:

Tabela 2

Vrijednost predmeta		Nagrada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	806	8,06
806	8.062	21,18
iznad 8.062		48,37

Ukoliko se vrijednost predmeta službene radnje ne može utvrditi, nagrada se određuje prema vrijednosti koju odredi stranka, pri čemu iznos ne može biti manji od 13 eura.

U slučaju kada u sastavljanju notarskog akta ili potvrđivanju privatne isprave učestvuju više od dvije stranke, nagrada koja je prethodno navedena (*Tabela 1*) povećava se za treću

⁴¹ Članovi 3-10 Notarske tarife.

⁴² Član 52, stav 1

⁴³ Iznosi su u izvornom tekstu Notarske tarife predstavljeni u zvaničnoj nacionalnoj valuti Sjeverne Makedonije (denar). Za konvertovanje nacionalnih valuta u euro korišćen je konverter Oanda, unos na URL: <https://www1.oanda.com/currency/converter/> (13.2.2020)

stranku i svaku narednu stranku za 10%, ali najviše do 50% vrijednosti predmeta službene radnje.

Ukoliko sastavljanju notarskog akta ili potvrđivanju privatne isprave prisustvuju svjedoci, notaru pripada dodatna nagrada u iznosu od 3,22 eura. Osim toga, ukoliko sastavljanju notarskog akta ili potvrđivanju privatne isprave prisustvuju tumači ili prevodioci, notaru pripada dodatna nagrada u iznosu od 8,06 eura.

Ukoliko u sastavljanju notarskog akta učestvuje više notara, osnovna nagrada (*Tabela 1*) uvećava se za po 50% za svakog narednog notara. Notaru koji je određen da izvrši radnju pripada osnovna nagrada, dok ostali notari imaju pravo na uvećanu nagradu.

Za pripremu jednostranih pravnih isprava u obliku notarskog akta, notaru pripada nagrada u iznosu od 6,50 eura. Ova odredba shodno se primjenjuje i na ostale notarske službene radnje, ukoliko obavljanje takvih radnji nije drugačije određeno *Notarskom tarifom*.⁴⁴

Nagrada za preduzimanje radnji u ostavinskom postupku

Po pravilu, za sve radnje koje se preduzimaju prilikom sprovođenja ostavinskog postupka, notar ima pravo na jednu nagradu koja se određuje prema utvrđenoj vrijednosti zaostavštine. Vrijednost zaostavštine utvrđuje se na osnovu izjava učesnika u ostavinskom postupku, podataka o imovini iz javnih knjiga utvrđenih u samom postupku i podataka koje su učesnici dostavili notaru.

Na zahtjev bilo kojeg od učesnika u ostavinskom postupku, ali o njegovom trošku, vrijednost zaostavštine može na osnovu zakona utvrditi procjenitelj. Za utvrđivanje vrijednosti osnivačkog udjela i akcija u privrednim društvima, uzima se njihova nominalna/osnovna vrijednost. Pri određivanju neto vrijednosti zaostavštine, od vrijednosti zaostavštine oduzimaju se ostaviočevi dugovi, legati i drugi tereti, troškovi popisa i procjene zaostavštine i drugi troškovi.

Za izradu rješenja kojim se obustavlja ostavinski postupak radi sklapanja ugovora o doživotnom izdržavanju, notaru pripada nagrada u iznosu od 16,12 eura. Za izradu rješenja kojim se donosi odluka da se ne sprovodi ostavinski postupak zbog neposjedovanja imovine, notaru pripada nagrada u iznosu od 3,22 eura. Za izradu rješenja kojim se, na zahtjev predlagača, povlači predlog za pokretanje ostavinskog postupka, notaru pripada nagrada u iznosu od 16,12 eura. Isti iznos nagrade, odnosno 16,12 eura, pripada notaru za izradu rješenja kojim se odbija pokretanje ostavinskog postupka.

U sprovođenju ostavinskog postupka, troškovima se ne smatra utrošak papira i ostalog kancelarijskog materijala upotrijebljenog za izradu isprava i drugih dokumenata i zadržavanje prepisa koje notar priprema. Notar naplaćuje troškove dostave i slanja u stvarnom iznosu.

Troškove za rad notara i nagradu koja mu pripada za rad, u ostavinskom postupku plaćaju nasljednici srazmjerno veličini naslijeđenih djelova.

O obračunatim i naplaćenim nagradama i troškovima, kao i za eventualno nenaplaćenu nagradu ili troškove, bez obzira na to jesu li isti navedeni u pojedinačnoj ispravi (prepisi, rješenje i slično), notar u spisu vodi poseban list u kojem hronološki bilježi sve činjenice u vezi sa izvršenim uplatama po pojedinom učesniku u ostavinskom postupku, a po

⁴⁴ Članovi 11-17 Notarske tarife.

sprovođenju postupka list se zaključuje, čime se potvrđuje da li su učesnici u postupku isplatili troškove i nagradu u cjelosti ili djelimično.

Za obavljanje radnji notara u ostavinskom postupku, kao što su: pozivanje učesnika na saslušanje radi sprovođenja postupka, donošenje rješenja, dostavljanje rešenja, stavljanje pečata u cilju pravosnažnosti, pravno dejstvo, kao i druge radnje za koje ovom Tarifom nije predviđena posebna nagrada, notar ima pravo na nagradu u neto iznosu prema vrijednosti zaostavštine, u visini od 50% od nagrade propisane u tabeli u nastavku, nakon odbijanja troškova dostave, i to:

Tabela 3

Vrijednost zaostavštine		Nagrada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	162	7,40
162	806	13
806	1.613	26

Ukoliko vrijednost zaostavštine prelazi iznos od 3.225 eura, uz nagradu od 39 eura, notar naplaćuje 1% na svaki sljedeći cent preko 1.612 eura, ali ne više od 155 eura.

Ukoliko je predmet ostavinskog postupka pravo na denacionalizaciju, za izvršene radnje notaru pripada 50% od nagrade koja je prethodno navedena (*Tabela 3*). Za obradu testamenta, notaru pripada nagrada u iznosu od 32 eura.

U slučaju da se steknu uslovi za prekid ostavinskog postupka, za dotadašnje izvršene radnje, notaru pripada 50% od nagrade koja je prethodno navedena (*Tabela 3*) i naknada troškova koji su do tada nastali. Ukoliko se po prekidu ostavinskog postupka okončanje postupka ponovo povjeri notaru, notar ima pravo na nagradu do punog iznosa nagrade i naknadu dodatnih troškova.

Za izradu dopunskog rješenja za dodatno utvrđenu zaostavštinu, notaru pripada nagrada u skladu sa dodatno utvrđenom vrijednošću tog dijela zaostavštine. U slučaju legata, notaru pripada nagrada u zavisnosti od vrijednosti legata.

Za izradu zapisnika prilikom davanja izjave o nasljeđu, notaru pripada nagrada u iznosu od devet eura. Ukoliko se ne završi ostavinski postupak na prvom ročištu, notar može da naplati akontaciju za troškove ostavinskog postupka, ali najviše do 50 eura.⁴⁵

Nagrada za preduzimanje radnji u postupku donošenja rješenja o notarskom platnom (izvršnom) nalogu

Za sve radnje preduzete u postupku donošenja rješenja o notarskom platnom nalogu, notar ima pravo na jedinstvenu nagradu utvrđenu prema vrijednosti predloga za donošenje rješenja o notarskom platnom nalogu. Prilikom utvrđivanja vrijednosti predloga za donošenje rješenja o notarskom platnom nalogu, u obzir se uzimaju troškovi postupka i sporedni zahtjevi samo ako su predmet glavnog potraživanja navedenog u zahtjevu.

Tokom postupka donošenja rješenja o notarskom platnom nalogu, notar ima pravo na naknadu troškova u punom iznosu. Troškovi se određuju u skladu sa odredbama Tarife. Notar naplaćuje nagradu i naknadu troškova neposredno od povjerioca. U postupku donošenja rješenja o notarskom platnom nalogu, povjerilac ne može zahtijevati od notara

⁴⁵ Članovi 17-22 Notarske tarife.

da postupa po njegovom predlogu sve dok ne izmiri notarsku troškove i nagradu, budući da se do tada se predlog smatra nevažećim.⁴⁶

Utvrđivanje nagrade na osnovu vrijednosti predloga za donošenje rješenja o platnom nalogu

Za radnje koje notar preduzima u vezi sa primanjem predloga za donošenje rješenja o notarskom platnom nalogu, donošenjem rješenja o notarskom platnom nalogu ili upućivanjem predmeta nadležnom sudu na dalje postupanje i odlučivanje, te dostavljanjem rješenja strankama, notaru pripada jedinstvena nagrada u iznosu koji zavisi od vrijednosti glavnog potraživanja u podnijetom predlogu i to:

Tabela 4

Vrijednost predloga		Nagrada u eurima
Iznad (€)	Do (€)	
0	162	8
162	323	10
323	645	18
645	968	26
968	1.612	34

Ukoliko vrijednost predloga prelazi iznos od 1.612 eura, osim nagrade u iznosu od 34 eura, notar naplaćuje po 2% za svaki sljedeći cent preko iznosa od 1.612 eura, ali ne više od 290 eura.

Prilikom izdavanja notarskog platnog naloga u cilju naplate novčanog potraživanja po osnovu komunalnih usluga, struje, vode, otpada, troškova tekućeg održavanja zajedničkih prostorija u zgradama, kada je dužnik fizičko lice, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 10% od vrijednosti cjelokupnog potraživanja, ali ne više od 8 eura.

U pogledu procesnih rješenja koja notar donosi u postupku donošenja rješenja o notarskom platnom nalogu i to: rješenje o povlačenju predloga, rješenje o odbijanju predloga, rješenje o odbacivanju prigovora, rješenje o okončanju postupka, rješenje o prekidu postupka, rješenje o opozivu potvrde o pravosnažnosti ili izvršnosti, rješenje o djelimičnom izvršenju i drugim dodatnim rješenjima koja se donose, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 8 eura po svakom rješenju. Za sve radnje koje notar preduzme u toku izvršenja predmeta pokrenutih na osnovu predloga za donošenje rješenja o notarskom platnom nalogu, koje je povjerio sud, notar ima pravo na nagradu u visini od 50% od predviđene nagrade (*Tabela 4*).⁴⁷

Nagrada za preduzimanje radnji u postupku potvrđivanja (solemnizacije) zadužnica

Za radnje koje notar preduzima u vezi sa sastavljanjem, elektronskim potpisom, evidencijom i potvrđivanjem zadužnica putem sistema za vođenje Registra zadužnica, notaru pripada jedinstvena nagrada u zavisnosti od visine potraživanja navedenog u zadužnici i to:

⁴⁶ Rješenja koja se izdaju na zahtjev povjerilaca za neplaćene račune za struju, vodu, električnu energiju, komunalije ili druga potraživanja. <https://www.pravdiko.mk/notarska-postapka-vo-sluchaj-na-neplateni-smetki/>

⁴⁷ Članovi 27-29 Notarske tarife.

Tabela 5

Vrijednost predloga		Nagrada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0	162	8
162	1.612	24
Iznad 1.612		48

Za sastavljanje izjave u formi notarskog akta, u slučaju kada povjerilac želi da povuče zadužnicu, kao i za sastavljanje izjave u formi notarskog akta i podnošenje zahtjeva za brisanje zadužnice iz Registra zadužnica kad povjerilac odustane od prava na zadužnicu, notaru pripada nagrada u iznosu od 6,50 eura po izjavi. Osim toga, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 3,30 eura za upis i brisanje zadužnice iz Registra zadužnica.⁴⁸

Nagrada za potvrđivanje činjenica i izjava

Ovjera fotokopije - Za svaki ovjereni dokument (fotokopiju), notar ima pravo na nagradu u iznosu od 1,70 eura, bez obzira na to koliko stranica sadrži dokument.

Ovjera prepisa – Za svaki ovjereni prepis, notar ima pravo na nagradu od 1,70 eura za svaku stranicu ovjerenog prepisa isprave do tri stranice. Ukoliko isprava ima četiri ili više stranica, osim navedene nagrade, notaru pripada nagrada u visini od 1 euro za četvrtu i svaku narednu stranicu ovjerenog prepisa isprave.

Ovjera izvoda – za ovjeru izvoda iz poslovnih knjiga notar ima pravo na nagradu u iznosu od 1,70 eura po stranici.

Ovjera prevoda – za ovjeru prevoda ovlašćenog sudskog prevodioca, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 1,70 eura po dokumentu.

Ovjera potpisa – za ovjeru potpisa, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 1,70 eura. Ukoliko ovjeri potpisa prisustvuju svjedoci, notaru pripada dodatna nagrada u iznosu od 1,70 eura po svakom svjedoku. Notaru pripada nagrada u iznosu od 1,70 eura ukoliko ovjeri prisustvuju tumač ili prevodilac.

Potvrda o podnošenju isprave na uvid – za potvrđivanje vremena u kojem je notaru podnijeta na uvid isprava, notar ima pravo na nagradu iznosu od 1,30 eura.

Potvrda da je lice u životu – za potvrdu da je lice u životu, notaru pripada nagrada u iznosu od 8 eura.

Ovlašćenje notara i potvrda drugih činjenica iz javnog registra – za ovlašćenje notara kojim se potvrđuju druge činjenice iz javnog registra, notaru pripada nagrada u iznosu od 3,30 eura. Za izdavanje potvrde na osnovu prethodno navedenog ovlašćenja, notaru pripada nagrada u iznosu od 13 eura.

Davanje izjave – za pismeno ili usmeno davanje izjave i za izdavanje potvrde o datoj izjavi, notaru pripada nagrada u iznosu od 5 eura. Ukoliko se davanje izjave odnosi na preduzimanje neke pravne radnje, notar ima pravo na dodatnu nagradu u iznosu od 4 do 5 eura u zavisnosti od vremena utrošenog za preduzimanje takve radnje.

Davanje izjave pod zakletvom – za davanje izjave pod zakletvom, notaru pripada nagrada u iznosu od 3,30 eura do 10 eura, u zavisnosti od složenosti izjave.

⁴⁸ Član 30 Notarske tarife.

Vođenje zapisnika i potvrđivanje odluka i zaključaka na sastancima i sjednicama drugih tijela - za utvrđivanje identiteta, vođenje zapisnika i potvrđivanje odluka i zaključaka na sastanku ili sjednici drugog tijela pravnog lica, u zavisnosti od ukupnog iznosa osnovnog kapitala, notar ima pravo na nagradu, i to:

- a) 81 euro - za osnovni kapital pravnog lica u ukupnom iznosu od 5.000 do 25.000 eura;
- b) 113 eura - za osnovni kapital pravnog lica u ukupnom iznosu od 25.001 do 50.000 eura;
- c) 129 eura - za osnovni kapital pravnog lica u ukupnom iznosu od 50.001 do 100.000 eura;
- d) 162 eura - za osnovni kapital pravnog lica u ukupnom iznosu preko 100.000 eura.

Ovjera deponovanog potpisa – za ovjeru deponovanog potpisa na zapisnik lica koje je ovlašćeno za potpisivanje u ime društva, organa ili organizacije u notarskoj kancelariji, notaru pripada nagrada u iznosu od 8 eura. Za ovjeru potpisa na zapisnik izvan notarske kancelarije, notaru pripada nagrada u iznosu od 16 eura.

Potvrđivanje drugih činjenica – za potvrđivanje drugih činjenica, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 8 do 48 eura, u zavisnosti od složenosti obavljenog posla i vremena utrošenog za izvršenje službene radnje.

Protest - Za protest mjenica, čekova i drugih hartija od vrijednosti, notaru pripada nagrada u iznosu navedenom u *Tabeli 1* u ovom dokumentu. U tu nagradu uračunata je i nagrada za vrijeme potrebno za izvršenje protestnih radnji.⁴⁹

Nagrada za izdavanje izvoda, potvrda i prepisa

Izvodi i prepisi - Za ponovno izdavanje izvoda i prepisa notarskog akta, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 2,50 eura do 19,50 eura, zavisno od veličine izvoda ili prepisa, broja i veličine priloga i vremena potrebnog za izdavanje. Za izdavanje potvrde o izdatim izvodima i prepisima, notaru pripada nagrada u iznosu od 2,50 eura do 5 eura.

Potvrde o upisu u upisnike - Za izdavanje potvrda o upisu u upisnike, notaru pripada nagrada u iznosu od 2,50 eura do 19,50 eura, u zavisnosti od složenosti potvrde i vremena utrošenog za izdavanje. Za izdavanje ovjerenih isprava u formi prepisa ili ovjerene kopije iz notarskog arhiva, notaru pripada nagrada u iznosu od 1 euro po stranici.

Potvrda o postojanju notarskog akta, zapisnika i drugih ovjerenih i potvrđenih isprava – za izdavanje potvrde o postojanju notarskog akta, zapisnika i drugih ovjerenih i potvrđenih isprava strankama, notar ima pravo na nagradu u iznosu od 3,30 eura.

Potvrda o izvršnosti notarskog akta ili solemnizirana privatna isprava – za izdavanje potvrde o izvršnosti notarskog akta ili solemnizirane privatne isprave, notaru pripada nagrada u iznosu od 3,50 eura.⁵⁰

Nagrada za preuzimanje isprava, novca i hartija od vrijednosti u cilju čuvanja i predaje

Čuvanje i predaja isprava – za čuvanje i predaju isprava, notaru za prvu godinu pripada nagrada u iznosu navedenom u *Tabeli 1*. Nagrada za prvu godinu plaća se unaprijed, a za ostale godine na početku tekuće godine. Ukoliko se vrijednost isprave ne može utvrditi,

⁴⁹ Članovi 31-44 Notarske tarife.

⁵⁰ Članovi 45-48 Notarske tarife.

notaru pripada nagrada u iznosu od 8 eura do 16 eura u zavisnosti od veličine isprave, značenja, vremena i mjesta čuvanja.

Čuvanje i predaja novca, hartija od vrijednosti i dragocjenosti – Notar ima pravo na nagradu u iznosu koji je naveden u *Tabeli 1* za čuvanje i predaju novca, hartija od vrijednosti i dragocjenosti. Nagrada za prvu godinu plaća se unaprijed, a za ostale godine na početku tekuće godine. Ukoliko se čuvanje ili predaja novca ili hartija od vrijednosti vrši izvan kancelarije notara, notar ima pravo na dodatnu nagradu u iznosu od 8 do 24 eura, u zavisnosti od vrijednosti novca, hartija od vrednosti i dragocjenosti, kao i vremena potrebnog za preduzimanje radnje i načina njenog preduzimanja. Nagrada obuhvata sve radnje koje notar preduzima u vezi sa čuvanjem i predajom povjerenog novca, hartija od vrednosti i dragocjenosti.⁵¹

Nagrada za druge poslove

Nacrt isprave, dodatna potvrda i povlačenje zahtjeva - Ukoliko je notar pripremio dokument, a na zahtjev stranke nije izvršena ovjera i upis u odgovarajući registar, notar ima pravo na 50% nagrade predviđene za sastavljanje te isprave kao notarskog akta. Za provjeru nacрта isprave na zahtjev i davanje savjeta, notar ima pravo na najviše 20% od nagrade predviđene za sastavljanje te isprave kao notarskog akta.

Ukoliko je notar dužan da u roku od jedne godine potvrdi notarsku ispravu za koju je izrađen nacrt ili koja je provjerena, u tom slučaju se prilikom utvrđivanja nagrade za potvrđivanje isprave u obzir uzima prethodno naplaćena nagrada.⁵²

Naknada troškova

U skladu sa *Notarskom tarifom*, u troškove notara spadaju:

Troškovi za izradu izvoda i prepisa – Notaru se nadoknađuju troškovi koji se odnose na pripremu izvoda i prepisa koje izdaje na zahtjev ili u skladu sa zakonom. Za svaku stranicu prepisa priznaju se troškovi u iznosu od 0,50 eura.

Ostali troškovi nastali tokom notarskih radnji - Prilikom obavljanja službenih radnji izvan notarske kancelarije, notar ima pravo na nadoknadu troškova za korišćenje sopstvenog automobila do 30% od cijene litra goriva po kilometru za određeno vozilo, prema vrsti goriva koje vozilo koristi, ali ne više od 48 eura.

Za dostavu notarskog akta ili solemnizirane privatne isprave za upis prava u Agenciju za katastar nepokretnosti ili Centralni registar Republike Sjeverne Makedonije, notaru pripada nagrada u iznosu od 3,30 eura.⁵³

Dodatna nagrada

Nagrada za rad izvan radnog vremena i izvan notarske kancelarije – Ukoliko se na zahtjev stranke ili s obzirom na vrstu posla službena radnja mora izvršiti izvan notarske kancelarije, notaru pripada dodatna nagrada u visini od 20% od nagrade predviđene za službenu radnju zbog koje napušta kancelariju za svaki sat proveden izvan kancelarije, najviše sedam sati dnevno, osim službenih radnji koje se odnose na ovjeru deponovanog potpisa izvan notarske kancelarije.

⁵¹ Članovi 49 i 50 Notarske tarife.

⁵² Član 51 Notarske tarife.

⁵³ Članovi 52 i 53 Notarske tarife.

Za preduzimanje radnji izvan radnog vremena, notaru pripada dodatna nagrada od 50% od pune nagrade, najviše do iznosa od 24 eura.⁵⁴

Nagrada za dostavljanje notarskih isprava za upis u javne knjige i registre

U skladu sa Tarifom, notar ima pravo na **jedinstvenu nagradu** u iznosu od 10 eura za radnje koje obavlja u cilju upisivanja u javne knjige ili registre, na zahtjev stranaka ili po sili zakona. Notar ima pravo na 50% od navedenog iznosa nagrade za radnje koje preduzima u cilju brisanja iz javnih knjiga i registara, na zahtjev stranaka ili po sili zakona. Osim toga, notaru pripada nagrada u iznosu od 8 eura za pripremu obavještenja za objavljivanje u službenom listu i dostavu elektronskim putem, na zahtjev stranaka ili po sili zakona.

Za izdavanje lista nepokretnosti, notar ima pravo na naknadu materijalnih troškova u iznosu od 0,08 centi po štampanom listu papira.⁵⁵

4. SRBIJA

U Srbiji ministar pravde, na osnovu člana 135 *Zakona o notarima*⁵⁶, utvrđuje *Notarsku tarifu*⁵⁷. Notarskom tarifom utvrđuje se nagrada za rad notara i naknada troškova nastalih u vezi sa obavljenim poslom notara, način utvrđivanja vrijednosti obavljenog posla i način obračunavanja iznosa nagrade i naknade troškova.

Notaru pripada nagrada za rad i naknada troškova nastalih u vezi sa obavljanjem poslova. Prilikom obračunavanja nagrade za obavljene posao, uzimaju se u obzir sve radnje povezane sa konkretnim preduzetim poslom, uključujući i pripremne poslove, kao što su: savjetovanje sa strankom i drugim učesnicima u pravnom poslu, čitanje i obrazlaganje notarskih isprava i sl.⁵⁸

Nagrada za obavljene posao notara određuje se:

- 1) prema vrijednosti predmeta pravnog posla ili radnje;
- 2) u fiksnom iznosu;
- 3) prema utrošenom vremenu za pripremu i obavljanje određene radnje.

Za sačinjavanje notarskog zapisa i obavljanje drugih notarskih poslova kod kojih je vrijednost pravnog posla određena ili se može utvrditi, nagrada se određuje prema vrijednosti tog pravnog posla. Osnov za određivanje vrijednosti nagrade je stvarna tržišna vrijednost stvari, odnosno prava koje je predmet pravnog posla, bez odbijanja dugova vezanih za tu stvar, odnosno pravo. Notar može odrediti tržišnu vrijednost bez obzira na vrijednost koju je stranka ili drugi učesnik u poslu naveo kao vrijednost predmeta pravnog posla, ako navedena vrijednost ne odgovara tržišnoj vrijednosti. Tržišnu vrijednost notar utvrđuje na osnovu podataka nadležnih organa, kao što je procjena vrijednosti Poreske uprave za konkretnu ili sličnu stvar, procijenjene vrijednosti osiguravajućih društava, cijena postignutih u postupku javne prodaje i sl.

Nagrade u fiksnom iznosu određuju se bez obzira na vrijednost ili vrijeme potrebno za preduzimanje određene radnje.

⁵⁴ Član 54 Notarske tarife.

⁵⁵ Član 55 Notarske tarife.

⁵⁶ Zakon o javnom beležništvu ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 85/2012, 19/2013, 55/2014 - dr. zakon, 93/2014 - dr. zakon, 121/2014, 6/2015 i 106/2015), https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_javnom_beleznistvu.html (4.2.2020)

⁵⁷ Javnobeležnička tarifa ("Sl. glasnik RS", br. 91/2014, 103/2014, 138/2014, 12/2016, 17/2017, 67/2017, 98/2017, 14/2019 i 49/2019), https://www.paragraf.rs/propisi/javnobeleznicka_tarifa.html (4.2.2020)

⁵⁸ Član 2 Notarske tarife

Ako se nagrada za obavljeni notarski posao ne može odrediti prema vrijednosti predmeta niti u fiksnom iznosu, određuje se prema utrošenom vremenu. Pri određivanju vremena potrebnog za pojedinačni notarski posao, pored vremena koje je potrebno za sastavljanje notarske isprave ili za drugi notarski posao, uzima se u obzir i vrijeme koje je notar utrošio za savjetovanje sa strankom i drugim učesnicima, vrijeme za druge pripremne radnje i vrijeme odsustvovanja iz kancelarije, ako se posao obavlja izvan notarske kancelarije.⁵⁹

Vrijednost boda iznosi 1,27 eura (150 dinara)⁶⁰ bez PDV-a.⁶¹

Stranka je dužna nadoknaditi troškove za poštanske usluge, bankovne poslove uključujući i troškove otvaranja i korišćenja notarskog računa za stranke, fotokopiranje dokumentacije, izradu ovjerenih prepisa za službenu upotrebu i druge izdatke u vezi sa poslom za koji je angažovala notara. Za isprave o pravnim poslovima i hipoteci stranka je dužna nadoknaditi notaru troškove u ukupnom iznosu od četiri boda (5,08 eura), a za anekse isprava o pravnim poslovima i hipoteci, nasljedničke izjave, punomoći, saglasnosti supružnika i druge izjave u ukupnom iznosu od dva boda (2,54 eura).

Notar ima pravo na naknadu troškova prevoza, ako su ti troškovi povezani sa obavljanjem notarskog posla. Troškovi prevoza mu pripadaju u visini cijene prevoza koji koristi. Za upotrebu sopstvenog automobila, notaru pripada naknada u visini 25% od cijene jednog litra goriva po svakom pređenom kilometru, pri čemu se kao važeća uzima cijena na dan izdavanja računa. Ako mora ostati na putu izvan grada gdje mu se nalazi službeno sjedište duže od osam časova, ili mora prenoćiti u hotelu, notar ima pravo na naplatu dnevnice i troškova hotelskog smještaja. Dnevnicu se obračunava u visini dnevnice sudije osnovnog suda.

Stranka je dužna da notaru nadoknadi troškove na ime sudske i administrativne takse, nagrade za vještačenje, procjene, troškove prevođenja, kao i sve druge nužne troškove vezane za obavljanje notarskog posla.⁶²

Tarifni brojevi

1. Nagrada za sastavljanje notarskog zapisnika prema vrijednosti predmeta pravnog posla

Za sastavljanje notarske isprave u formi notarskog zapisnika nagrada se utvrđuje prema vrijednosti predmeta pravnog posla. Kod sastavljanja notarskih isprava kada je predmet pravnog posla raspolaganje imovinom, dioba zajedničke imovine supružnika ili vanbračnih partnera, ugovor o imovinskim odnosima između supružnika ili vanbračnih partnera, razmjena imovine, ustupanje i raspodjela imovine za života ili sličan pravni posao, kao osnov za određivanje nagrade uzima se ukupna vrijednost imovine koja je predmet pravnog posla. Ako je predmet pravnog posla potraživanje, vrijednost pravnog posla se određuje prema vrijednosti glavnog potraživanja, bez sporednih potraživanja. Kada je predmet pravnog posla zasnivanje hipoteke ili drugog založnog prava, kao osnov za određivanje nagrade uzima se iznos potraživanja koje se obezbjeđuje, ako je ono niže od vrijednosti založene stvari ili prava, bez sporednih potraživanja. Ako je vrijednost založene stvari ili prava niža od vrijednosti obezbijeđenog potraživanja, kao osnov za određivanje nagrade uzima se vrijednost založene stvari ili prava. Vrijednost potraživanja obezbijeđenog jemstvom određuje se prema visini preuzetog jemstva. Za promjene u redosljedu namirenja mjerodavna je vrijednost potraživanja koje je obezbijeđeno.

⁵⁹ Članovi 4–7 Notarske tarife.

⁶⁰ Za konvertovanje nacionalnih valuta u euro korišćen je converter Oanda, unos na URL: <http://www.oanda.com/currency/converter> (5.5.2020)

⁶¹ Član 10 Notarske tarife.

⁶² Članovi 14–16 Notarske tarife.

Vrijednost stvarne službenosti na nepokretnosti određuje se prema vrijednosti koju ta službenost ima za povlasno dobro. Vrijednost prava na davanje koje se ponavlja utvrđuje se prema vrijednosti svih davanja za vrijeme ukupnog ugovornog perioda, ali najviše do iznosa koji odgovara zbiru vrijednosti tih davanja za period od pet godina. Kod ugovora o zakupu i podzakupu, vrijednost se određuje prema jednogodišnjoj zakupnini, osim u slučaju kada se radi o zakupnom odnosu zaključenom na kraće vrijeme, u kom slučaju se vrijednost određuje prema ukupnoj zakupnini. Nagrada notaru koja se određuje u zavisnosti od vrijednosti pravnog posla ili druge radnje iznosi:

Vrijednost pravnog posla		Broj bodova/Nagrada u eurima
Od (€)	Do (€)	
0,01	5.083,21	60 (76,20 eura)
5.083,22	21.180	100 (127 eura)
21.180,10	42.360,10	140 (177,80 eura)
42.360,10	59.304,10	200 (254 eura)
59.304,10	84.720,20	240 (304,80 eura)
84.720,20	118.608	280 (355,60 eura)

Za vrijednost pravnog posla iznad 118.608 eura, za svakih započelih 8.472,02 eura, nagrada se povećava za 10 bodova (12,7 eura), s tim što ukupna nagrada ne može iznositi više od 4.000 bodova (5.080 eura). Nagradom iz ovog tarifnog broja obuhvaćena je i nagrada za ovjeru sačinjenog zapisa, kao i izdavanje otpravaka ako se oni izdaju neposredno po sačinjavanju zapisa. Za sastavljanje ili solemnizaciju predugovora, dopune ugovora i raskida ugovora određuje se 50% nagrade po ovom tarifnom broju. Ako se kod istog notara na osnovu predugovora sačini ugovor, nagrada za sačinjeni ili solemnizovani ugovor se umanjuje za nagradu naplaćenu za predugovor. Za sastavljanje notarskog zapisa ugovora o poklonu u prvom nasljednom redu između roditelja kao poklonodavca i djeteta kao poklonoprimaoca, notaru pripada nagrada u visini od 50% nagrade ovog tarifnog broja. Za sačinjavanje notarskog zapisa o ustanovljavanju prava službenosti notaru pripada nagrada u visini od 50% nagrade ovog tarifnog broja. Za sastavljanje jednostrane izjave volje u pogledu stvarnih prava na nepokretnosti, osim založnih izjava, notaru pripada nagrada u iznosu od 20 bodova (25,40 eura), bez obzira na vrijednost nepokretnosti. Za sačinjavanje jednostrane založne izjave notaru pripada nagrada u visini od 40% nagrade, s tim što ukupna nagrada ne može iznositi više od 4.000 bodova (5.080 eura).

2. Nagrada za sastavljanje notarske isprave kada ne može da se utvrdi vrijednost predmeta pravnog posla

Za sastavljanje notarske isprave kada ne može da se utvrdi vrijednost predmeta pravnog posla notar ima pravo na nagradu u visini od 100 bodova (127 eura). Za sastavljanje izjave o priznanju očinstva, izjave o saglasnosti sa priznatim očinstvom, izjave o pristanku na postupak biomedicinski potpomognute oplodnje, popisu imovine, smrtovnice, isprave o prihvatanju nasljedstva ili odricanju od nasljedstva, ako je sačinjena posebno izvan ostavinske rasprave, kao i za sačinjavanje sporazuma roditelja o izmjeni doprinosa za izdržavanje djeteta, notar ima pravo na nagradu u visini od 20 bodova (25,40 eura). Za sastavljanje izjava kojima se dozvoljava brisanje prava, izjava o isplati cijene i druge slične izjave, notaru pripada nagrada u iznosu od dva boda (2,54 eura) kada izjavu daje fizičko lice, odnosno pet bodova (6,35 eura) kada izjavu daje pravno lice.

3. Nagrada za sastavljanje zavještanja (testamenata)

Za sastavljanje zavještanja (testamenta) notar ima pravo na nagradu u visini od 100 bodova (127 eura).

4. Nagrada za sastavljanje punomoći

Za sastavljanje punomoći u obliku notarskog zapisa, za sastavljanje saglasnosti supružnika za raspolaganje nepokretnostima u obliku notarskog zapisa, kao i za sastavljanje isprave o dozvoli upisa u nadležni katastar (intabulaciona dozvola) u obliku notarskog zapisa, notaru pripada nagrada u visini od 30 bodova (38,10 eura). Za solemnizaciju isprava notaru pripada nagrada u visini od 20 bodova (25,40 eura). Za sastavljanje punomoći za preduzimanje pravnih poslova za koje nije predviđeno da se obavezno sačinjava u obliku notarskog zapisa notaru pripada nagrada u visini od 15 bodova (19,05 eura).

5. Nagrada za sastavljanje notarskog zapisnika

Za sastavljanje zapisnika sa osnivačke skupštine i druge skupštine akcionarskog društva koje ima više od 100 akcionara nagrada se određuje u visini od 150 bodova (190,50 eura). Za sastavljanje notarske isprave u vidu zapisnika sa sjednice drugog organa privrednog društva, kada taj organ, u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva i opštim aktom tog društva, odlučuje o pitanjima iz nadležnosti skupštine društva, nagrada se određuje u visini od 100 bodova (127 eura). Ako notar prisustvuje skupštini duže od dva sata, pripada mu dodatna nagrada za svaki započeti sat u visini od 20 bodova (25,40 eura).

6. Nagrada za sastavljanje notarskih zapisnika o nastupanju činjenica

Za sastavljanje notarskog zapisnika o nastupanju činjenica od kojih zavisi punovažnost i obaveza ispunjenja pravnih poslova, ili nastupanje pravnog dejstva izjava koje, na osnovu zakona kojim se uređuje notarska profesija, imaju ili mogu imati oblik notarskog zapisnika, nagrada se određuje na osnovu vrijednosti predmeta službene radnje i iznosi 50% nagrade ove tarife. Za utvrđivanje drugih činjenica, radnji i izjava o kojima se sastavljaju notarski zapisnici, a za koje se ne može utvrditi vrijednost predmeta službene radnje, nagrada se određuje u zavisnosti od vremena potrebnog za sastavljanje.

7. Nagrada za sastavljanje notarske potvrde

Za izdavanje potvrde da je određeno lice u životu, nagrada iznosi tri boda (3,81 eura). Za izdavanje potvrde da je isprava koja se po zakonu mora podnijeti na uvid, podnijeta na uvid ovlašćenom licu u prisustvu notara, nagrada iznosi 10 bodova (12,70 eura). Za izdavanje potvrde da je izjava volje koja se po zakonu mora saopštiti određenom licu u prisustvu notara bila i saopštena, nagrada iznosi 10 bodova (12,70 eura). Za izdavanje potvrde o protestu mjenice ili čeka, prema odredbama zakona koji uređuje mjenicu, odnosno ček, ako je protest podigao notar ili stranka, nagrada iznosi 20 bodova (25,40 eura). Za izdavanje drugih potvrda određenih zakonom, notaru pripada nagrada u visini od 10 bodova (12,70 eura).

8. Nagrada za ovjeru potpisa na nejavnoj ispravi

Nagrada notara za ovjeru potpisa na nejavnoj ispravi kojom se potvrđuje da su stranke pravnog posla ili stranke koje daju izjavu svojeručno potpisale ili svojeručno stavile otisak prsta, iznosi dva boda (2,54 eura) po jednom potpisu i na jednom primjerku notarske isprave. Ako se ovjerava potpis lica kao zastupnika pravnog lica, pored nagrade koja iznosi dva boda (2,54 eura), notaru pripada i nagrada u visini od pet bodova (6,35 eura) po svakom takvom potpisu.

9. *Ovjeravanje nejavne isprave (solemnizacija)*

Za ovjeravanje nejavne isprave kada notar ovjerom daje nejavnoj ispravi pravnu snagu javne isprave (solemnizacija), nagrada se određuje u visini od 60% nagrade iz Tarifnog broja 1.

10. *Ovjera prepisa ili fotokopije isprave*

Nagrada za ovjeru prepisa ili fotokopije jedne javne ili nejavne isprave iznosi dva boda (2,54 eura) za svaku stranicu.

10a. *Oslobođenje od plaćanja nagrade za ovjeru potpisa i prepisa ili fotokopije i umanjenje nagrade za ovjeru prepisa ili fotokopije*

Nagrada za ovjeru potpisa i prepisa ili fotokopije ne plaća se za sljedeće akte:

- a) koji se koriste za ostvarivanje prava iz obaveznog socijalnog osiguranja, socijalne zaštite, boračko-invalidske zaštite i zaštite civilnih invalida rata, odnosno prava u skladu sa propisima kojima se uređuje finansijska podrška porodici sa djecom, kao i za akte u pokrenutom postupku ostvarivanja prava žrtava porodičnog nasilja;
- b) koji se odnose na upis u predškolske ustanove obrazovanja i vaspitanja, ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja, za prvi upis u visokoškolske ustanove, za potrebe konkursa za prijem u ustanove učeničkog i studentskog standarda, kao i za potrebe konkursa za korišćenje učeničkih i studentskih stipendija i kredita;
- c) koje nezaposlenim licima treba da posluže za zasnivanje radnog odnosa i ostvarivanje prava po tom osnovu.

Izbjegli i prognana lica sa teritorije bivše SFR Jugoslavije i raseljena lica sa teritorije Kosova i Metohije, na osnovu odgovarajućih isprava kojima dokazuju svoj status, u roku od šest mjeseci od izdavanja originala, nagradu za ovjeru prepisa ili fotokopije plaćaju u iznosu umanjenom za 70% od nagrade utvrđene ovom tarifom.

11. *Ovjera prevoda*

Nagrada za ovjeru prevoda, ako je notar, koji ima svojstvo sudskog prevodioca, utvrdio tačnost prevoda, iznosi četiri boda (5,08 eura).

12. *Ovjera odluke organa upravljanja pravnog lica*

Za ovjeru odluke organa upravljanja pravnog lica koja je donijeta na sjednici na kojoj notar nije vodio zapisnik, nagrada se određuje u visini od 70 bodova (88,90 eura).

13. *Izdavanje ponovnih otpravaka i prepisa notarskih isprava, uvid u izvornik i izdavanje potvrde o postojanju izvornika notarske isprave*

Za izdavanje ponovnog otpravka ili prepisa notarske isprave nagrada se određuje u fiksnom iznosu, i to:

- za izdavanje dodatnog otpravka, prepisa ili solemnizovanog primjerka notarske isprave, a prilikom sačinjavanja notarske isprave, nagrada se određuje u iznosu od 10 bodova (12,70 eura) za isprave koje sadrže pravne poslove ili konstituisanje hipoteke, odnosno u iznosu od pet bodova (6,35 eura) za isprave koje sadrže nasljedne izjave, punomoći, saglasnosti i druge izjave;
- za izdavanje naknadnog prepisa notarske isprave, nagrada iznosi 1,5 bodova (1,90 eura) po stranici.

Za dozvolu da se izvrši uvid u izvornik notarske isprave, nagrada iznosi pet bodova (6,35 eura). Za izdavanje potvrde o postojanju izvornika notarske isprave, nagrada takođe iznosi pet bodova (6,35 eura).

14. Notarski depozit

Za preuzimanje, čuvanje, predaju novca, hartija od vrijednosti, dragocjenosti i sl, uključujući i izdavanje notarske potvrde, nagrada se obračunava u visini od 2% od vrijednosti depozita godišnje, a ako je depozit na mjesečnom nivou tada je mjesečni iznos nagrade 0,25%, s tim da visina nagrade ne može biti manja od 100 bodova (127 eura). Nagrada se obračunava za svaku započetu godinu, odnosno mjesec, unaprijed. Ako se vrijednost stvari ne može procijeniti po njihovoj prirodi, izvršiće se procjena od strane vještaka na trošak deponenta.

15. Preuzimanje, čuvanje i predaja isprava

Za preuzimanje isprava na čuvanje i sastavljanje notarske potvrde o preuzimanju isprave, notaru pripada nagrada u visini od 40 bodova (50,80 eura). Nagrada se obračunava za svaku godinu unaprijed, a započeta godina računa se kao cijela.

16. Drugi poslovi

Ako notar na zahtjev stranke sačini nacrt neke notarske isprave, notaru pripada 50% nagrade predviđene za sastavljanje te isprave kao notarske isprave. Ako notar u roku od godinu dana izvrši sastavljanje notarske isprave na osnovu nacrtu koji je on sačinio, u nagradu za sačinjavanje takve isprave se uračunava nagrada plaćena za izradu nacrtu.

17. Određivanje nagrade prema utrošenom vremenu

Nagrada prema utrošenom vremenu, ako se nagrada za obavljene notarski posao ne može odrediti prema vrijednosti predmeta niti u fiksnom iznosu, iznosi 20 bodova (25,40 eura), za svaki započeti sat rada, ako ovom tarifom nije drugačije propisano.

18. Uvećanje nagrade

Za posao koji notar na zahtjev stranke u hitnim slučajevima, odnosno u slučaju neodložne potrebe, obavi izvan utvrđenog radnog vremena ili neradnim danom i praznikom, nagrada utvrđena ovom tarifom uvećava se za 20 bodova (25,40 eura) za svaki započeti sat, ali ne više od 150 bodova (190,50 eura). Za posao koji, na zahtjev stranke, notar obavi izvan notarske kancelarije, nagrada se povećava za 15 bodova (19,05 eura) za prvi započeti sat odsustva iz kancelarije, a za svaki sljedeći započeti sat za 10 bodova (12,70 eura). Ako se notarska isprava sastavlja za više od dvije stranke, nagrada se uvećava za 10 bodova (12,70 eura) za treću i svaku narednu stranku, ali najviše za 50% od utvrđene nagrade. Ako u sastavljanju notarske isprave učestvuju pozvani svjedoci, drugi notar, prevodioci ili tumači, nagrada se uvećava za 10 bodova (12,70 eura) za svako od tih lica. Notaru ne pripada uvećana nagrada za učešće pozvanih svjedoka i tumača u sastavljanju notarske isprave za slabovidu stranku i stranku koja nije u stanju da čuje ili govori.

19. Umanjenje nagrade

Obaveze plaćanja nagrade u punom iznosu oslobođena su lica sa invaliditetom, djeca bez roditeljskog staranja i lica koja su primaoci socijalne pomoći, na osnovu prethodno podnijete dokumentacije na uvid notaru. Oslobođenje plaćanja nagrade iznosi 50% od nagrade utvrđene tarifom.⁶³

⁶³ Član 21 Notarske tarife.

IZVORI INFORMACIJA

European Justice, https://e-justice.europa.eu/content_legal_professions-29--maximize-en.do

Javnobeležnička tarifa ("Sl. glasnik RS", br. 91/2014, 103/2014, 138/2014, 12/2016, 17/2017, 67/2017, 98/2017, 14/2019 i 49/2019),
https://www.paragraf.rs/propisi/javnobeleznicka_tarifa.html

Notaries of Europe, http://www.notaries-of-europe.eu//index.php?pageID=190&change_language

Oanda Currency Converter, <https://www1.oanda.com/currency/converter/>

Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi („Narodne novine“, broj 97/01, 115/12, 120/15 i 64/19), <http://www.propisi.hr/print.php?id=1936>

Pravilnik o radu notara u postupku sastavljanja i izdavanja notarskih isprava („Službeni glasnik RS“ br. 86/04),
<http://www.notarrs.com/propisipdf/Pravilnik%20o%20radu%2043%202011cir.pdf>

Tarifa o nagradama i naknadama notara, „Službene novine Federacije BiH“ br. 57/13.

Uredba o određivanju nagrada i naknada notarima u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ br. 52/12), <http://www.notarrs.com/propisipdf/TarifaRS.Sl.gl%2054-2012-cir.pdf>

Zakon o javnobilježničkim pristojbama („Narodne novine“, broj 72/94, 74/95, 87/96, 112/12 i 110/15), <https://www.zakon.hr/z/1357/Zakon-o-javnobilje%C5%BEi%C4%8Dkim-pristojbama>

Zakon o javnom beležništvu ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 85/2012, 19/2013, 55/2014 - dr. zakon, 93/2014 - dr. zakon, 121/2014, 6/2015 i 106/2015),
https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_javnom_beleznistvu.html

Zakon o notarima (Službeni glasnik RS“ br. 86/04, 2/05, 74/05, 76/05 – ispr, 91/06, 37/07, 74/07 – odluka US, 50/10, 78/11, 20/14, 68/17, 113/18 – odluka US i 82/19),
<http://www.notarrs.com/propisi.html>

Zakon o notarima, „Službene novine Federacije BiH“ br. 45/02.

Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/16, 142/16, 233/18)

Нотарска тарифа (Службен весник бр. 226 од 30.12.2016 год. и Службен весник бр. 33 од 08.02.2019)
<http://93.104.211.124/%7Enkrmorg/images/pravilnici9.1.2017/%D0%9D%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%84%D0%B0%20%28%D0%A1%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B5%D0%BD%20%D0%B2%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B1%D1%80.%20226%20%D0%BE%D0%B4%2030.12.2016%20%D0%B3%D0%BE%D0%B4.%29.pdf>